GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0234
4	Work Number	D 2493
5	Page No (From... To)	1 to 25
6	Name of the Work	YAGANTIVARI VACARAMULU
7	Subject	LITERATURE

TEL. D. NO.
601
B. NO. 234.

36-A

26-A

32

D 2493

Page 113

yōgantivāri vacanamul

అమికమెకోమహామెకమేయం। ఆమెకమెసర్వసమన్వితేన

ఆలోకమెసర్వసంప్రాజ్యమేనా। అద్వైతమెసర్వసమన్వితేన.

ధూమమెకోమహాదేవ్యో। ధూమమెసర్వధామయం

మాయెకమెకమెధాజ్యం। మామదెసర్వసంపదా

ధర్మమెసర్వతొరాజ్యం। ధర్మమెప్రాతసంపద

ధర్మమెమహాతొరాజ్యం। ధర్మమెధర్మదేవతా.

॥ తాలగ్నానం ॥

సర్వగ్నడనైప్రమధుండుకల్యాణానకువచ్చెటప్పుడు। కల్యాణంయెలాగు నవుండెనంటె। ఆపధంవెండిబంగారంరత్నములు। ధనముధాన్యలుకుండనిండాపా డిపంటకెండంతశిరిగట్టుకె। బండారుబసవేశ్వరుండు ప్రభువైపాలింపుచుండెటప్పు డు। కల్యాణంపండెండు అమడవెడల్పుపట్నం। సంప్రదాశికలిగియుండును। యీతీరునవున్నప్పుడుబసువాదిప్రమధులు ప్రభుదేవరమొదలయినవారు। అ నుభవమంటపములోసర్వమహాత్తె

జంగమకాలజ్ఞానం॥

బసవేశా అసంఖ్యాక్యాది ప్రమధులున్నార। వీరాభద్రత్యాగిన భవతత్వాన్ని విన్నవించిన
రయ్యాన్వి మొదటినన్నకైలాసమందుపుష్పదంతుడని మన్నింతురు। యిప్పుడు =
యీమర్త్యలోకమందుసర్వజ్ఞుడన్నానామబిచ్చి రక్షించితిరి। మాశింగమందు తో
చినప్పుడంటి భూతభవిష్యద్వర్తమానాలు తెలియచెప్పుచున్నాను। వీరా
కుచ్చిత్త గింపె టిందుకు విన్నపంచేస్తువున్నాను। నేనుస్వతంత్యుండనౌను। నాలో
[illegible] డి బిన్నారెప కేకే జివారు। భినివారుచెప్పువారు। శరణాలు [illegible] ర్యాదిగ్భిటం
డిస్వామి అనిచెప్పి [illegible] గెను [illegible] యుష్ప తిట [illegible] గంజా
జ్ఞి తెండువేలరెండ్లు ఆయనను [illegible] మొదలుచేసి [illegible] యేండ్లు ముచ్చటి
సవిస్తారంగాసండుసంధునావచ్చేవుచ్చటంతా వినిచిత్తగించుమవా। విశ్రే
మనామసంవత్సరం మొదలుచేశియుకుప్పై యేడు యేండ్లకు కలకనామసం
వత్సరం లోకొను బిజ్జలరాయనీ బివాణింలోను బల్లిబలికిని। ఆ బల్లి
ఘనమువీరా లింగమందు తెలుసుకునేది। అందురురెమెరుగంగా [illegible] కదేవ
మెల్లా ప్రహ్లాదయ్యేతు ఆద్రోహం అప్పగించి వీరారుసంగమేశ్వరమందు
లియ్యే మరెవ్వరు। విక్రమనామసంవత్సరం [illegible] రాక్షసనామసంవత్స
రానకుమప్పినాలుగు యేండ్లు అయ్యేని। వీరారుగమనంగాంగా [illegible]
[illegible] రులు చరలింగమాతలు। చన్నబసువణ్ణా మడివాళయ్యగారి
బ్బాచయ్య మోళిగె మారయ్య మొదలయిన ప్రమథులందరిని లు
ప్రకెంనీవీరాగ్నాన [illegible] నిజాచిమాతముక్తం తినిరూపం అయునది అని।
చన్నబసువణ్ణా మడివాళయ్యగారిచేతికి అప్పగించి ముందరమూండు
నెలలకు శివద్రోహం ప్రష్టి గలదు। అని అందరితో నుచెప్పి [illegible] చేసా
ష్ట్రి। అని విన్నపంచేసును। ఆలాగే వీరారుగమనించిన మూండునెలలకుచి
జ[illegible] మహాభయని [illegible] య్యగారి తన్నులు బియ్యంచిని। గణాద్రో

హాష్టిటం

[illegible] వులు సేస్తు [illegible] తులు [illegible] త్రి। నవకనివుద్ధ వులల గుపే కవూ
త్రల షుషు [illegible] వ [illegible] గురువ్యైనె గడుసు [illegible] క॥ గు రుషు
లునిడవలు [illegible] వుయులు పోల్లులు వరుందక డుసు [illegible] వినె [illegible]
క్రవయులు పెర [illegible] లఘువులు గురులఘువులు వు [illegible]
డుజెసు కొనగగ వు [illegible] నె [illegible] క॥ వుల్లా రవిందసర్వె
స [illegible] పనగురువులందే। సత్వవెల్లిం। పోల్లులు పిరింది
[illegible] లుసు వుల్లశివ త్రిషుగలాల [illegible] సువుల్లి [illegible] క॥ నె
చిత్రంబునవుత్పు చిత [illegible] రులకనిసవిరిది [illegible] సువిగు రువులగుస
నిచిత్ర విగ్రహ [illegible] కదసద [illegible] రులకనిసచిరిది [illegible] సువిలఘువు
లగుసు [illegible] ॥ గురువు వెప్లె ష్టు వంచెను। క॥ తరుణాకరశశివకరసు
రచిరరేఖా [illegible] రవుగసుడలు వలదిన [illegible] ల్లురువు। వురిల
షువునిశివ స్వరశర నిఖిమ్మన [illegible] లు వుల్లి [illegible] వరి [illegible] ॥ [illegible] యున రగ
షు [illegible] డె డలను వెవు దల నడువు తుడిని। గురంవు లఘువు సు।
నె తెంచిన। వంభి ఖన [illegible] ర దన [illegible] వు [illegible] ని రు [illegible] పిత గాదు
లం [illegible] వుల్లి [illegible] సురెన [illegible] ॥ వు [illegible] వు గడది [illegible] రు గుగ
[illegible] ష్టరంబు నకల లక్షివంబు లిట్టు వనిన [illegible] ॥ చంద్రనల [illegible]
[illegible] చక్షు లె రుద్రుని। వు [illegible] డుగనవ్రులందు వు [illegible] డు
గురువులు ద [illegible] వు [illegible] నె। ద [illegible] నిసువ్వారె వుగగాంబు
సండుసత్వగగావులవు రబుల్లె॥ [illegible] వి [illegible] ష్టుదదినా॥ వుగణ [illegible]
వలనను [illegible] నుగగావు [illegible] రుగావు వు వలనరబనిం [illegible]

ఛందుపద్యములు

౧ గంధర్వ రగణము వలనం సగణము సగణంబును తగణము నకు
బునకంబరెండ్లు నవ [illegible] వలనభగణము య్యెను జ వలనం
భగణము రెండ్లు నరసంబుగన [illegible] వలననగణము రెండ్లు ను
వింపగభగణ బునకర్త [illegible] గ [illegible] యిందుకు పుదప రరు॥
మ[illegible] రసభబునలనగ [illegible] త్రి[illegible] డగణ ష్పకంబు క్రమిని
[illegible] భ[illegible] రస బునరతె వెయుప్పను [illegible] విని [illegible] నిధి మభ
బునన [illegible] రత గణములు [illegible] గురుంవులు మయా
డిటవు గగణము వరగంగా [illegible] నాదిగురుంవు భగణంబిరెండ్లు
సరిమద్య గురుంవు భగణము విరచితము గనం గురుంవు వి ను
నగణము [illegible] నగణంబు [illegible] లఘువులు [illegible] గణంబు
యా [illegible] కవిసుతా
నక [illegible] దిలఘుంవు యుమబునకనిభా [illegible] రగణంబు మద్యలఘు
వగు తగణంబు నకంత్య లఘువు తప్పనిధి॥ [illegible] గణ
లకుపలము [illegible] భ [illegible] ధనకనక [illegible] మ
లబ [illegible] వంబున [illegible] లకు [illegible] లకు మొదవిజ
మభబున [illegible] త గణవిమ [illegible] ॥ [illegible] లకు
[illegible] దింపుకిలఘ్యగాం॥ గగణ మనసొక్క గురువగు [illegible] గణంబున
సొక్కలఘువు [illegible] విశవము గన [illegible] వగణము లఘువు గురువు
ను [illegible] గణంబున గురువు లఘువ [illegible] ॥ కగగ
మ [illegible] రెండు గురువులు నగణంబును సొక్కలఘువు నల
[illegible] నబర గురు। నగణము లఘువు [illegible] లఘు గు నగణంబును సొక్క

౩౪

వీరప్ప యుక్తి వీరచరితం॥

దుకుమడివాళయ్య [illegible] మొదలైన గణాంగం [illegible] అనిరి। వారు అంద
రుపరవాదవిజయం [illegible] యనిలింగవన్తా [illegible] తపతతం [illegible] ఆ
యుత్తురు। ఆలాగైవాండు [illegible] బుచ్చి [illegible] సంవ్వ [illegible]
ములో [illegible] మాసములో [illegible] తాడ [illegible] వమహారం [illegible]
అర్ధరాత్రిలో [illegible] వాదం [illegible] అవివినిసమస్త గణాధీశ్వరులు చన్న బను
వర్ణాదిబాధపడిరి। అంతట బిడ్డలు అల్లుడు [illegible] లు [illegible] ఆ
సమయమందు [illegible] లక్ష్మీద [illegible] గణాధీశ్వరుల [illegible]
దండము బెట్టిరి। ఆదండమును అ [illegible] తం [illegible] వములో [illegible] వు [illegible]
రు। అవివినిసమస్త గణాధీశ్వరులు గురుచరేశ్వరులు [illegible]
[illegible] చన్న బసువణ్ణ [illegible] ఉప్పుడు రుచన్న బసు వణ్ణ [illegible]
[illegible] మొదలుచే [illegible] సంప్ర [illegible] నతంప [illegible]
[illegible] వరిప [illegible] నకు [illegible] వారి నిసన్న [illegible]
వని అందురు। ఆలాగై [illegible] వారు అందరు [illegible]
యుచన్న బసువణ్ణ [illegible] త్రివిధప్రసాదం [illegible] అవి
గా [illegible] వచ్చి [illegible] యుక్తి [illegible] నేను [illegible] డు [illegible]
ప్రమథులున్న [illegible] పారయి [illegible] రు। [illegible]
[illegible] కుమా [illegible] అయి [illegible] అందురు। [illegible]
న్నబసువణ్ణ గణాధీశ్వరులున్న [illegible] అనెరు। [illegible]
[illegible] శయన [illegible] అని [illegible]
నించెరు। ఆవెనక [illegible] ఉన్నవారు [illegible] లు [illegible] లు చేసుకప్పం
డేరు। తెందరు శ్రీశైలముందు [illegible] వ్ర [illegible] లవుండేరు। [illegible]
లంత [illegible] భక్తిలు [illegible] లంత [illegible] తలు। [illegible] తపన [illegible]

జంగమ కాలజ్ఞానం ||

తాల్పుకేతయుండురు. యస్వడుపోదురంటెను. బిజ్జలరాజుపోయినవె
నుకమరిపోదురు. నాలుకికికెలయుగం యంతా యనంటెను ___ రేయేం
డ్లు అయిన్ని. ఆముందరవిూరు చేశిన వచనఖండారాలుపోసృతా
లు పుపకరణాలు అన్నినిక్షేపంచేశి యుక్తశివారు అక్కడనే యుంచిడిద్రుండు
రు. యిందుకు సాక్షి యేమంటెను పటనేకెయండు. ఆనందాలత్రమణా
అయినవెనుక కొండు ఆనందాలలోను రుద్రముని దేవర సాంప్రదాయ
కులవాతయూ బయుటిబడుటే సాక్షి. అంతట బిజ్జలుని అల్లుడుపడి
పోయిన తరువాతను. కల్యాణాన పకళలు కుంగునను. ఆసమయమం
దు పైరాఘంటి ప్రతాపరుద్రుండు వినిచెతురంగబలాలతో వచ్చి పం
డెండు యేండ్లు రేలులును. అంతట బిజ్జలరాజునవఖండరాలు నిక్షేపం
చేసును. అనేకగుళ్లుమంటపాలు గట్టి అతడుపడి పోరాపును. ఆవెనుక
కల్యాణం నలుబైరెంచినిది ఆవుడు పల్నాంపల్లెలు చిన్న చిన్న వాడలు
అయిపుండేని. ఆసమయమందు రాక్షసవంశస్థులు లోను వక్త్రడుండి
ప్రత్నిగరాజ్జిప్రతపసుచేసును. ఆతపస్సుకు శివుడు మెచ్చిప్రసన్న
డై మెచ్చి తినిరేమిగావలెను అడుగమనెను. అనంగానే ఆదైత్యుండు
స్వామి నాకులింగముగావెను అంటే ఆవాట శివుడు విని ఏనికి లింగం
యియర్రిగానెనన్ను సహాగాను పూపెత్తు జేశి నిఖిని. ఆలాగె పైరారియు
ష్టుపన్నాను నీపువస్త్రం దెచ్చుకోరా అని. సురగాంజా రియుజూపి
యిది బుచ్చుకోరా అని. లింగముకు పురాజేశి రాజవిభోగాలు
యిచ్చును. పదుమూడు పట్నాలు రేలులుదుపుగాంత అనిదీవించిబ
య్సైపోరిరును. అంతట సురదాగినందువలన. సురతారుండు

వీరభ్రహ్మయోగి విరచితం ||

అనే పేరున పదమూడు పట్నాలు రేలులును. ఆవెకాలమందు యీ
కల్యాణంతో మొదరవాడయినవాడ బిదురుకెవాట అనే నామ
ము బాంతదుర్గం గట్టి అందులో రేవుగా జంగంభాలుని లిపి. వాడు
ముప్పైరేయేండ్లు రేలిపడిపోవును. వానివంశపరులు యినన్నారు
రేయేండ్లు రేలుదు. ఆతర్వాత నవనీల్లాణాలు యేలుదురు
వారిలోను ఆర్గురు సత్యానరేలుదురు. మిగిలిన వారు అసత్యా
చాతయేలుదురు. వారితెగ అంతా రెలిపడిపోయె. ఆపు తికి
యినన్నాట అరువైరేయేండ్లు అవును. ఆతరువాత గుజరాతి
శీమరాజు రేలును. వాడుముప్పైయేండ్లు రేలును. అంతట వాని
లంజనెవి అనే బిభీశగత్రులతోలిని. నాటనుండి జలు రేగిశేరు. వాని
కాలకిరుదున పావివరునలుదప్పినచేను లుగలిగెరు. దానికి త్రిప్తం
యేమి అంటెను. యీ జీవరధితిధర్మం పుచ్చు లదెర్రదె సాక్షి. యిందు
కు అప్పుస తాప్రలు ఆగడాలు గలజనులు రేగుతురు. ఆసమయమం
దు ప్రౌఢదేవరాయలు రేలును. అతనికిం దప్పెన్నులు ఫట్నాలు అంయ్యోని
మరివఘువిశేషం తకిగిని. సురెరాందన్నకాలలఅయరుర్యేను. అదియేసాక్షి
యారుదేశాలలోగల వస్తువులయుండ్ల వెలసును. అదిజూచి భూపులు
వస్తులోడురు. ఆవెనుక అరిలపాతబడిమరుప్పు అప్పను ప్రౌఢరా
యులు ౧౦యేండ్లు రేలి శ్రీశైలద్వారం గోపురం గట్టి అతడు లింగక్యమ
యిన్ని అప్పుటికి కలియుగం యంతా యనంటెను ___ రేయేండ్లు అ
పును. ఆతర్వాత నుచోరంరుకపిలుడుడు అనే రాజు రేలును. ఆ
నక పరవీతి వివేకం పొంకడప్పుతరేలును. తానిహాతలి జనగరంమహా

జంగమకాలజ్ఞానం.

హామురేపోర్టు అయిర్రిని. అనగరానకు వెల్లుగ చెల్లును. రెంచి అంటె
ను. అంటె. అనెగొంది. పంపాక్షేత్రం. విద్యానగరం. గజపురం. పంపాపురం
విజయనగరం. విరూపాక్షం. ఇంపెల్లు చెల్లిని. అదరాయపట్నం. అ
యిర్రిని. ఆమహిమ అంతాకపిలుండు అనేరాజు వకపురాణాధితున్ని
అడిగితె. ఆయన అనినవివరం. పంపాయరాజా యాక్షేత్రము వారణా
శికంటె పూర్వజంతమెక్కువ. యాక్షేత్రమందు శివుడు మన్మధున్ని ద
హనంచేశినాడు. దానిఫలంకిద్రిష్టం మన్మధుకాండ అనెకాండగలదు
అనిచెప్పును. ఆవిద్యానగరంపేరు రేమ్ములాంగులాయనని అడుగును
యదివిద్యారణ్యుడనె మునిగలడు. అతడు కాశిలోస్నానంచేశి విశ్వెప
తిని పూజించి పంపాక్షేత్రాలపందు యాక్షేత్రానకువచ్చును. అవిరూ
పాక్షేశ్వరుని అనేకవరశృతులతో భజియించును. ఆభజనకు లింగం
మెచ్చినినివాంఛితంచెవి అడుగుమనెను. స్వామినానాంమరూపంచా
తవకపట్నాం నిర్మించి నడిచెటట్టు కృపచెయ్యవలెను అనెను. అలాగె ఆరూ
పంచాత నిర్మించి విద్యానగరం అనేపేరుపెట్టించి రేమలించును యిదికృ
తయుగమందు హరిచంద్రుడు యాలింగానకు భోగమంటపంగట్టి వశిష్టు
చాత యామహిమ అంతావిని విరూపాక్షలింగానకు భారభూశితన
అయోధ్యానకుతాబోయనని చెప్పును. ఆవెనుక కపిలుండు భోగ
మంటపంగట్టి అనేకశృంగారాలుచేశి కృతంయుగంనాడు హరిచంద్రుడు
తిష్టలుచేశినందులసైయిలుచెని. అవి అన్నిక్రేతంచెశివాడు బడెమంద
రతనశెవు అంతావిరూపాక్షునికి ధారభూశి. అతనికిక్షాసూత్రము
లుత్రిస్నానిమరదినందునచెల్లించి అతడుహిమాసమాల అనెదుర్గా
నికిపోయి ౫ యేండ్లుయేలిపడిపోవును. ఆతర్వాత బసువణ్ణమ

వీరప్పయ్యవిరచితం.

రివకదృష్టాం చెప్పెనువినుము అనిచెప్పుచున్నాడు. మాటురు అనెపట్నాన
లడు. అక్కడిరాతి ఖండిలుతెచ్చి విరూపాక్షునిద్వారబంధాలకువేశికట్టు
ను యిదిని జంతప్పరాడు. దానిఫలం యేమి అంటెను. యిదిమొదలుచే
శిరాజులకు కంటకాలు యుద్ధాలు అయిర్రిని. ఆసమయమందు రాయ
సంతతిలోను కొమారరాముడు అనెవాడు బుట్టిని. వాడుపుష్పంతె
యోపదనకుండె రావతారం అనిపించుకొనును ఆకొమారరాముణ్ని
ఘూలోకమందు పుష్పరాజులు అరిఅప్పనాలుబెట్టి కాలుస్తూవుందు
రు. వాడుయేలెతాలమందు. యేమిబుట్టునంటెను. రెండేశిమెనలగ
లశాలాలు గుమ్మబాకులు రెంచ్కింతురు. అంతటగజపతిరాయలు
బుట్టును. కొమారరాయలు బాతబక్షలక్షణాలు శాలాపమ
హామలువిని. అనేకమన్యసైన సవాలక్ష యేనుగలు చెతురంగబలాలుతొ
నుపెచ్చి అనేకయుద్ధంచేశిభంగపడిపాలిపోదురు. కొమారరామ
డువారిని తరుముకపోదురు. వారినిహతాహతంచేశి వారి దివాణావ
లోజంచ్చివారివిలువేల్పుపంచతాండవము తగ్గినితీసుకవచ్చిని
జయనగరంలోను తమశింహాసనప్రతిష్టచేశి ఆరునైయేండ్లు
యేలిపడిపోవును. యిందుకు సాక్షి యేమి అంటెను. ఆవరణంనెత్తురు
అగడ్త కోటనిండి యుల్లిబడుటె సాక్షి. ఆతర్వాత నురాయసంతతివా
రు తొమ్మిదిరేలుదురంటెను దేవరాయలు. కృష్ణరాయలు. సౌ
డశరాయలు. అచ్యుతరాయలు. శివరాయలు. చిన్నరాయలు. శ్రీ
రంగరాయలు. ముకుందరాయలు. చిన్నకేశవరాయలు. బాలస
రస్వతిరాయలు. విష్ణురాయలు. మహాదేవరాయలు. మొదలుచేశి
౬౦ యేండ్లుయేలి తమతమపేరసాగించెల్లించుకొని. కృష్ణాతీ

జంగమతాలగ్నానం౹౹

వేరిసందున గెరా పురమంటపాలు తెలానేల్లూర్ మొదలు చేశి ప్రతిష్టలు చేలుపుతెని. వారున్ను పడిపొయ్యే సమయమందు. రాచరుపట్నానరాజు శేకమూడుయేండ్లపుండును. అంతట అల్లుని సంతతివారు రాయ రాయలు బంట్లును. వానికి అపట్టణాంగత్తైన సమయమందు అనే కదుగార్యలు అప్పుడు పరివారం అప్పను. దుగార్యధిపతులు డుల్లను డతాశిరాజులమనియేలుదురు. ఆ సమయమందు రామరా యలు పాశగా చిక్కిన బలం భాతకొని. ంబసరాజుండు అనే వారిచ హరియించేసుకొని విజయనగరం యేలుచున్నప్పుడు. చన్న బసువ ర్ని ౧౧౧ం ప్రమధులకోరకమున్నై అనుష్ఠానాలు చేసి. అనాది పా రుపైనవైపాలు శీవికలెకొని. తామువారివెంబడి పోగావారు జూచి పైరి ఘరుపులాల మోంతంమీయం యుపై ప్రైటం దుకు పొపింతేరు. వీరు చేశిన ప్రతాంరానకు వీరు సహస్ర వరుషాలు రాశలి భొగములు అనుభవింతురు. ఆపి ఆశీర్వదించేశిపూ శివి ద్వారంజొచ్చి పొయెద్రి అప్పుడు యీవాకిలి పంపపు తండ్రవారికి తా నరాకపోవుగాక అని ఆజ్ఞచేశి చక్కా బోదురు. అంతటవాండ్లు అనేకగండుబసంతురైతి కొంగావారు తురుములని పించుకొనిరి. ఆ సంతతివారు వెయ్యేండ్లు యేలుదురు. అనాది శివాకుంటేత ల్కోలు వినుమా. బసువణ్ణ అని విన్నవించేను. హంసల చాత అబ్దాల వాత. చరాచరాలవాతను. తలిశాశనమైన శ్రీ వధవే శి. గోవధచేశి. శ్రీలబట్లుబు యీలాగున యొశె సమయమందు గజపతులుయేగుతురు. వారురామరాయులంటగా లాలని చూ డవత్తురు వారినియెదుకొనితెరా డిచ్చి బివాహం లేపంతి

వీరప్పయ్య విరచితం ౹౹

భోజనాలు శేతురని చేశే ఒప్పుడు వారు తమ పంచ తాంబూలమూర్తి నిజాంని యుదిమాంపిలు పేల్లప్పయీ మూర్తిలుయయ్యవంజె అనగా మీవారు దిమ్మజెయించితే చ్చినారు. బిరాచాంత్తైతి వమ్మజె యించితీసుకపొవ్వుండుక్కు. అంతట వారు భోజనం చారించి పింగళస్వ రాలు పొగలు వెళ్లగా రాక్షరా పంచాతబలులు వెళ్లిపోదురు. దిక్షిదా క వారు పోదురు. నిజం తప్పదు. అందుకు గురుతు యేమి అంటేను. యీవేంటనెవకెడనెపలికినవాడను గాను. ముందు ప్రమధులు బరి కిసారు. యుంచుకు గురుతు చెప్పుంతున్నాను. వినుమనెను. యికల్యా ణానకు తూర్పు దిక్కున ఆయుధం ఆమడ లోను. రేండు చెట్లున పనసపండుపుట్టుటెసాక్షి. రాయలు గజపతులు పోల్లాడి వనుంచర తరువాత నుండిన రాజులు పొశిభక్షు కొండుకులు తండ్రిని జంపేది తండ్రి కొడుకులు జంపేది. అన్నలు తమ్ములజంపేది. తమ్ముల అ న్నలజంపేది. ప్రజాపాలన దప్పుది. చరాచరలు చెట్టేది. దేశాలు లింగ గాలు గుళ్లు దోచ్చిమఠిదులు గట్టేది. దేశంగలయెలిబంది బొట్లు చెట్టేది. తెలుగును అతరువాత ను అధిపతిగలవారెల్లా. అరిడి తా యుపొరల్లో దాంగిపున్న కాయవతె యుమిడివుండును. బొండిచి గల్పుకనిప్పు వెలప్పుండును. యిట్లున్న సమయమందు దవ్వ్యం యేమి అంటేను. శివభక్తి యేకలింగపరుణ్ణి కెచ్చి సోమసూర్యవిధులలో ను. పండజెట్టి చెక్కనైటె సాక్షి. దూషణాలకు ఆదె సాక్షి. అతగా ణ్ణి కొట్టగా ను ప్రజలుచూచి. శివా శివ్వ న్ని ప్రాంచం చినపలం. శివభక్తి శివమతం యీపాపి అంరుగబాం అని దూషణ చేతురు. వారు యీయన పురిపొస్నై పోదురు. వారిలొగల శివభక్తులు యీపని యుక్త డి శివ

జంగమతాలక్షణం.॥

డుయుఘుయుక్తడబసువర్ణ్ణయుక్తడిగురుచెరిత్రలు అనినవృక్తత. యీలాగు
పరికిప్రభాషైపోదురు. దానితర్వాత శివపురాణేలు బహువగా హాసర్వం
చేశినవాడు యేడుజన్మాలునరతరూపమైపుట్టితు మరితాచేశినపురాణా
దూషణావలనసుమ్మి యీజన్మాలు ప్రాప్తించుటు. అనిచెప్పెడిసాక్షి. అనే
కజన్మపువాడు శివునివిూదయేడు ఆగమాలచే శివవిత్యూడాలయను.
ఆతర్వాతను పాండవదుర్గాదకుప్త తిత్రోటబుష్టిని. దానిపైనుత ఆడి
గుడ్డలవాండ్లబుట్టి ఆసనవిష్ణియాలు అరమెర్తరు. ఆతర్వాతను దక్ష్ణి
ణదేశాన పైనైనలింగాలను కొట్టివేశెరు. ముందు జనులు చాయబుద్ధిదుష్ప్ర
తాలున్న చండాలమున్నవావివరునాదప్పుటున్న. ఆలింగమాంతర్లులు
మనస్సునుచ్చుతాని. షేచరమందునవుండును. అనాచార ఆద్భుతా
లకు చాలా వెరచివుందురు. షేచరానవుండెటందుకు రేమిగురుతు అం
టెను. ముందరగురువులవిూద శిష్యులు మళ్లబడుటపైనిమిడి విూదవెం
డ్రాము మళ్లబడుట. శివునివిూద భక్తులుమళ్లబడుట. రాజులవిూదప్ర
ధానులు మళ్లబడుట. సమయాలు బన్నిచంపుటయిదేసాక్షి. దనికల్లా
గురుతయేమి అంటెను వారుగాంభీర్యన్న అనుభవమంటదంపొర్తై
తురుకలుపకేర్ల్వుండుటేసాక్షి. మరివకబ్రష్టం యేమి అంటెను ఆపరు
షమంచరహాలిలోనువుండెవారు కార్తీకశుద్ధపున్నమనాడుం
ఆకంభమువల్పుతపొర్వుడెసాక్షి. యిదిగాక యీచన్నబసువణ్ణ
విరవసంతుడువచ్చినదాతాయాన్నై యీరుదేశాలలోనిమహిమలు
మూర్తివంతాలు శిక్షాచారాలు. గ్నానతత్వాలు మతధర్మాలు
షడుస్థలనిర్ణయాలు. ఆత్మధర్మాలు అన్నిహాలిలవాళిగెలోనె
యిమిడివుండును. దానితర్వాత ఆత్మీయందువున్న ఆఘువంటి తెంబ్మి
దినందులుద్వారంవద్దికి చేరును. ముందరప్రాణులకు సుఖం దప్పిని. చా

వీరప్పయ్యవిరచితం॥

లాంఛరచారలపాలయెవ్వెరు. చిన్నాలేపెద్దలయెవ్వెరు యింటిపెద్దతపద్ధ
తనంసాగనియ్యరు. బాలనాయకంస్త్రీనాయకం బహునాయకం
ఘనవతానున్న్వక జాతివారువ్వెకజాతిపాలితాంగలకిసంక్రమించిపో
దురు. ఆతర్వాతనే ఛత్రలభూనంవకవిచిత్రంబుట్టెను. అదియేమి
అంటెను శరణార్థలం అనేపేరుగలిగినసర్వాంగప్రసాదమును. పాలశైవ
మంత్రంబుట్టెను. దానివల్లనాలొచెడిపోదురు. ఆతర్వాతను క్షత్రి
శితలోకమందు. యత్రగొల్లక్షత్రియులు యేకుతురు వారినతులు
వీరశైవగురవాసర్వజ్ఞానసులైలింగమంతులై గురుచరణలక్షాజింతురు
వారిపతులు వీరవైష్ణవంచాతవ్వండెరు. అప్పుడికిరాయపట్టణందారా
జులుపోయినప్పుడు వెండ్లమువుండవైపుండుదురు. దడికిసాక్షి లురా
మరాజుగారివిూద గజపతులుడిల్లీరాజులుగూడుకొనివచ్చి
మహాశయుద్ధంచేశిరామరాజుగారి తలతీసుకొనిపోయిరి. విచ్చిపెన
కగువప్పటంలోనిలిపెరు. నాటికితలంరుగం యెంతాయనాటెను.
ఆర్జలో అయినని. ఆశరణార్థలం తర్వాతమరియేమిబుట్టెనం
టెను. అప్పుడువున్నచరమూర్తులు విరక్తులు షడక్షరిబ్రహ్మా
మకునేవారు. అతితంచగణాచారవ్రతులు మొదలైనవారు తమ
బొంతాయెదూషించుకొంటు. తాముచదివినశాస్త్రలుపురాణా
లు తమవచనాలు శ్రుతసేవాలు స్థలనిర్ణయాలు తమధర్మాలు
స్వరూపగ్నానాలు అతినిత్యాతితత్వాలు అన్నివరుదలుచేశితా
మరికంచాతతాపసత్వతులలై అనాచారాలు రేమిన్నకెంచు
తలలుబగలకొట్టుకొంచు దీర్ఘచిత్తులై గాంజాయిమందు
తీసుకొంచు భ్రష్టులైసంసారులైత్రివిధములసహితులై

జంగమకాలజ్ఞానం॥

పోదురు। అసత్యాలు అధర్మాలు అనాచారాలు ఆచారాలుగ
నడుతురు గురువులమనుకొనేవారు గురుసేవ నిర్ణయాలు తప్పించు
కొని శిష్యులకన్నా ఆజ్ఞానులై బాధలకు గాక తత్వరహస్యాలుగాం
కతా మస్త్రీ ధనయుక్తులై మదమాత్సర్యభర్తులై వ్యభిచారా
లు వృధరికి గాండక। నానా మార్గాలచాంతను నడుచుకొంటు శి
ష్యుని ప్రత్తా నకు స్త్రీలకు మోహంపడి భవభవాంతరాలపాలై చెడి
పోదురు। సద్గురువులు దుర్లభులయ్యేరు। కోటికి లక్షకు గాని జ్ఞా
నగురువులు జ్ఞానశిష్యులు లేకపోయేరు। శిష్యులలోను గురుసేవ శి
వ్రజని నమ్మక అపూర్వము దబాధలపాలై గురువుల లక్షణాలు వెదకుకొం
చు। ప్రవృత్తి చుట్టాలకు పిండ్లెలు మేడలు పట్టెమంచాలు పశువులు
శిష్యులకు చేతురు గురువులకు యెద్దులకోట్లా యిపిడుక లిగు
డికలు తెలాలాం దొడ్లు చూపి చేతగాంఢ్లు తుయి చ్చినట్లుగాను భక్తి
లు యిచ్చేరు। ప్రవృత్త చనతెకనడిచె శిష్యులు అపూర్వమయ్యే
రు। గురుశిష్యుల సంబంధ మేరలు గల్పించుకొని యాడాదికి పరహ
మాడరూంపాయి అని చేతగాంఢ్లతో మేరచేసినట్లుగా చేసి
భవభవాంతరాలపాలయ్యేరు। గురువులు అసంఖ్యాలుగా
గలిగెరు। గురువులు గురువుల లక్షణాలు దప్పి శిష్యులకన్నా అ
జ్ఞాన తిమిరంమాన్పు సుజ్ఞానులజాయక ఆర్త ఆపేక్షచాత శిష్యు
డు యిచ్చిన ముప్పాతికె లోను అర్ధుగ తక్కువ అయితే దూషించుకొం
టు పోయెరు గురువులు అసంఖ్యాలుగా గలిగెరు। యీ అసత్యా
కుమహాలక్ష్మి సహించక। అనాచారాలు జాతిహీనుల చేతను
బలవంతులు దుర్జనులయ్యేరు మాలమాదిగెలు చాయి బాల

వీరప్ప యర్వ విరచితం॥

గలుగు అధికసంపన్నులయ్యేరు। ప్రాంత్లగుణావంతులకు లజ్జులు అ
పేక్షించుకొందురు బ్రాహ్మణులు మొదలైనవారు కాలుసవ్యాప్తం దు
రు। పాలిపేరు నడిచెదురు। అష్టాదశవర్ణాలవారు పైకొంతున్న చోటనె
కొందురు। అందరు యేకభోజనం చేతురు। తిరిగి కులాలకు పోరా
దురు। ఆసమయమందు తెలంగచుక్క చూచుదు। అనేకగ్రామములు తగు
లును। మోటపనులు దున్నేపనులు పోడిపనులు హతాహతమగును। బా
లలకు చనుబాలు లేకపోయెని అనేక ప్రజలు నాశనమవుదురు। అ
నేకపాడుగుళ్లు అయిపోవును తీర్థనదులు దొంగలను క్షేత్రాలు
మానును। శివసేవలు మానును। ఆచారహీనమగును। నిష్ఠలు జపత
పాలుపలయించక పోవును। ఆసమయమందు రాయపట్నం బందరై
పోవును। అనేకపాక్షి మార్గాలు పోవును। విరూపాక్షలింగం గుప్తమై
చోనికి పోతువుండును। ఆగుళ్లను విధిపాంతా శవదివ్యాము
లోను పెద్దగంబలు పాలుతువుండును। రాజసుఖంలేక పోయి
నిరాయభూమి అంతా వృద్ధిమంటాచాంతతాంపోని చాంచు
దురు। ఆసమయమందు దృష్టించిన వీరణ్ణ బయలు అంటుపో
వును। ఆతడు స్త్రీలవ్యాపయం దృష్టించూపిపోవును। యిందు
కుగురుతు రామరాయలు పడిపోయినవెనక। పెనుగొండనరసజో
యడు యినన్నారు రయేండ్లు యేలిపోవుటె సాక్షి। నా డికికలయు
గం యుంతా రాయనంతైను మాండువేలునూట అరువైనాలుగు
యేండ్లు అయిరెని। అవిరణ్ణైలు అయిపోయెవ్వే ఉండు తుద్వే
ష్టం రోమి అంతైను। యీమందర ప్రతాప్పుడు వచ్చారుగ।

జంగమకాలజ్ఞానం ౧

యీశేసమయమందు తిరుపతి వెంకటపతికి నమ్మిన వైష్ణవుడు శివుడైశి
గమంతుడా బెసాంత్రి మరివశదృష్టం తెలగాణ్యములోకి కృష్ణా గోదావ
రిసంధున విప్రమతములోకి స్వధర్మనిర్వర్తకులై శివసమయస్తులై మ
హాదేవనామము చాత ప్రసిద్ధియెక్కి అనేకగుడి గోపురాలు కట్టి
సకలదాన హోమ ప్రతిష్ఠచేశి సకలశాస్త్రాగమపురాణాలు ప్రకాశము
చేస్తూ ప్రసిద్ధికి యెక్కిరిన్ని వారికి శివుడు గూడు బెసాంత్రి రియం
దుకుంకుతు గ్రామమద్ధ్యమందు పుష్పపతేము లుపు గుడి బెసాంత్రి
యుక్తి దృష్టం యేమి అంటేను యీకలాల్లోకు వారు యుగ్రమాల
న సముద్రం తింగళ్ళి అది అనిపించుకోనును వారి పారంపర్యంత
రం యాభై యేండ్లు అయిదు యేండ్లు తిరిగి శివనకసబా శివుని సా
మములగ లవాడు పుట్టను వాడు మహాప్రసిద్ధికి యెక్కును వానిల
యతాలానకు యేమిచేశిపోవును తేరాజులకు మారశక్తికైన చో
రత్వము చాత అనేర రాజకోలాహ ఉద్దైహ సాయుశూరుడై
అంతర్యమందు మయాంకలాల్లో నకు యీశానర్వభాగమందు
శ్రీవాద్రి అనే దుర్గంగలది ఆ దుర్గం దాతాదండై త్తును మహా
బలవంతులైన వారు లన్నసాల్ అనేక బాధలు చెప్పుతాంఖు
రావాద్రికి పూర్వపు దిక్కుగా శత్రున్ నాశిముఖులై స్వప్నాన
కుశిజ యుక్తై చేరును వెరిన అయిదు యేండ్లకు పృథ్వి బాందునను
యిది అయేర్చ ముందర కాశీక్షేత్రం గొప్పేరు కుంభకైలాస గోనాకన్
మహాత్మ్యాలు దప్పిని కంచి మహిమలు మంచి పోయిరిని అత
ర్వాత నుపరాతన లుపు యుగ యుమ రేర్ టందు కు హేతువ గనిపిం

వీరప్పయార్యవిరచితం॥

చిని అతర్వాత యేమి అంటె చత్రిపరులు ఖపుర దురు ఆపమ
యమంచు యాగణాంగులు ఆడుకున్న మాటలు సరివచ్చిని నా
లుగు వేలవి దవదమూడు ఆనందాలకు పుష్పవాలికి తముకు
దర్శనం అయిపోయెదరు లోకవిషయములు చెప్పుతుపొస్తె
నువిసరధుమ్రి బసువాదిప్రభురాయ ముందర కల్యాకపట అనా
చారంభండాలం ఘనపతాను ప్రతిపుతలు చెడుదురు వారివరు
సాంజాతినీతులు తప్పుందురు అనాచారాన చేతిపోకృగాని పదా
చారానకు రాదు ఆసమయమందు దృష్టం యేమి అంటేను
యీకాలాల్లోకు తీర్మిణి ఆమడలోను యెద్దరు తాయంతూ
శ్రీశైలం సంచారదురు ఆపొద్దు పడ్డవి లవానగురునును యీమగ
జెచెరువులోకి వతతిరుము తాబేలు పుట్టును యీరాత్రి పురాంతకము
దర వున్న కంభాన వున్న తెలుబరులు అయిపోవును యీరాతికెరా
డిగుడి మాంసపైపోవును యీచెరువులోని నీళ్లు యుద్రస్నానం యీ
రాతినందికి చినాలు గుదిక్కులాపు రుకచెప్పిని యీగణాంగులు
వచ్చే ముందర సొన్నల్లో ప్రసిద్ధమల్లికార్జునుని సొనలకన్నె త్రిజడ
సొంట అమృతంగురుసు బెసాంత్రి ఆమాటలు అన్ని దేశాలవా
రు చెప్పేరు అంతట రాజీకరతేరును ఆతర్వాత రాయసింహాసనం
యెగసును రాయదుళం అంతా గూండికాశీక్షేత్రానకు చేరుదురు పా
యెర్చట్పుడు యేమిగురుత అంటేను ముందు చెప్పిన తురుము వా
క్షసంతతి దత్రణాముఖులై రాజులజయించి రామెశ్వరానకు పోయి
అనేక యుద్ధం చేసుకుంటు బాలాఫాలి పేము చేశి నర్మదలోర
కళ

జంగమకాలజ్ఞానం ౘ

అతనికి పుత్రరత్నయులు నారాయణగారని. వకత్తుష్టితం బాపిని. అ
తల పుత్రకము ఖైమిస్వగానికి చేరేను. అంతటరాయచద్శంప వకరా
వర్మైనబడక. తిరిగివిజయనగరముకు వచ్చిరాజ్యంపాలించెదరు.
రామచ్చోట అమ్మల్లి యందుకట గురుతురేమి అంటే. హస్తినాపురా
నమహావమారి అనేదుర్గబుట్టును. అది బుట్టిరామేశ్వరందాకా. అ
నేకప్రజలభస్మపటలం చేసుకొనంటు. యిండ్లుమంటలు పెట్టుకుంటూ
దేహాలు లంపటచేస్తు. రాత్రుసప్తకం లోబుట్టిని. అదిభుట్టిఖండుక
దృష్టం యేమి అంటెను. పెండావ్వలంకా సంబునపదివేలప్రనుకలుబడపెట్టె
సాక్షి. ఆముందర ఆనిష్టాలు బాలాగలవు ఆసమందు మంచుత్రు
భుపంచకం లోనుద్యామకేతువ బాండుచును. అదిరాజాత్రజాక్షి
యుం. అంతటరాజాధిపతి దక్షిణాకాశిమధ్యస్థ రామేశ్వరం దిక్కునకు
వచ్చేను. బాలించిలయమైపొయ్యేరు. నాటికి కలయుగం యింతా
యునంతెను శతికథ్రయేండ్లు అయ్యేని. ఆసమయమందు రాయబలం
విజయనగరందే లుతువుందును. గజపతిరాయలు నాండు పంచ
తాండవమూర్తిని యియ్యక పోయినందుకు. అనేకకోపాలు
పంచాతడిల్లీరాజులపొందగని వారుతామున్ రేకసుంకై వున్నగు
(రా) లగారుచూతెని. బీదురుకోటవాంగ్గాన వచ్చి యీకల్యా
ణరాజమార్గములోనుపెళ్లిపోయి. ఆపెగొండికిచేరి అక్కడ
లక్ష్మాతెంబ్రై అథవెలతేజిలకెళ్లపెట్టుకొని. వున్నతురుతకులమెల్లా
ఆడుపెడుదురు. నాలుగు లక్ష్లు యెూనైపేలుకాలు బలంకూ
డి విజయనగరంపుట్టుడివెళ్లి బాలాచరబూరలపై క్రిగాలు
...యన్నే [illegible] లవు ... కిల

వీరప్పయ్యగారి విరచితం ౘ

యియుయ్యేని. ఆసమయమందు కూడవిసంగమేశ్వరుడుం నంబ్రెక్కి
తానెరాజై అంతాకాన చూస్తువుండును. అంతటరాయలు అఘో
రయుద్ధంచాయగమేడుంబట్లినల్లప్రాసలుబడును. అంతటరా
యులు పట్టుబడి హత్యై పోవును యిందుకు సాక్షులు రేవి అం
టేను. అది అమెల్ల్యముందరద్యామకేతువు బాడుచ్చిని వకనెలలోను
రెండుగ్రహణాలువచ్చేని. అది అధికమాసంకాముని పున్నమ అ
య్యేని. అప్పుడు ఆకాశనక్షత్రశంయకాలం వచ్చెనట్టు పడినిప్పు
లవానగురి శ్రీశైలమందు జాతరదప్పిని. ఆకొండతీగగుడి ఆం
తాచుట్టుకొని పెద్దపులులు పిల్లలబెట్టుకొని తుల్లప్రాపిని. పాతా
ళగంగయుమిడిపోయ్యేని. ఆక్షేత్రం విడకల్లుబాపలు అమ్మెరు
పెళ్ళలగుడిశలు వెంగిశని. కాకులు ముశిరిని. ఆవులగోశెరు
జంగమురక్తముబడిని ఆసమయమందు జనులమొరలాలించె టం
దుకురాజులేకపోయిని. రాయలుబడిపోయినవెనుక గజపతి
వారు ప్రన్నతురకలు వాలిబండాలంచూకతురు. ఆవాలిబండా
రుతీసివెయ్యచోతెను అది బలి ఆడుగును. ముప్పైవేలదున్నపో
తులు. పండెండు వేలబాలెంతలు వెయ్యినిమిదివేల గొర్రెలు లక్ష
కోళ్లుపదహారువేలమనుషులు. దురాన్నదుర్బాగ్జనాలు
పలదానగముసాలు. దుదార్వశలభక్ష్యాలు మొదలుచేశి అ
దే ఆచారంగాను నడిచియ్యముపురిపోశైపోవ్రపెసాక్షి. అత
రువాతను ప్రైష్టవముతంపారు మందరశంకరనామము బాతశ
హ్వాడుపుట్టిని. ఆ తడుపన్నాతెలాద్ధారకుడు అయ్యేని.
తడుపడిపోయ్యెదాక వైష్ణవులన్యాక తేరునడిచిని. అ

జంగమతాలఖ్యానం ౮

బహుమాయలు బహువిచిత్రాలు. కన్నగలవాడు కొండుతలలుగ
లవారు. అనేకమాయలు చూపేరు పుట్టుజెప్పాత్తి. మరిద్వేష్టి
అరుమతాలకు వయాడు మతాలు నడిచిని. ఆమాడు మతా
లు పూరాతనులు పద్యవుందర. దర్మాలు చెప్పినడుతురు. అది
యేలాగు అంటెను స్మార్తమతం వారు తీర్ధాలు అమ్ముకునేరు
జపతపాలు అధ్యాయాలు యజ్ఞపలాలు కన్యవిక్రయా
లు శూద్రయాచితాలు. భార్యవిక్రయాలు బహుదేవతా
ర్చనలు రాజ్యనామము లేకపోయినని. ఆసమయమందు చాలయి
లుమాలమాదిగలు పుండ్రులైవుందురు. యీలాగు పండెండు
యేండ్లు వున్నదువత్యం అంతా కూడచెప్పిలయమయ్యేరు ఆది
ముందరవీరవసంతునికి చేరునా. వీరవసంతుడు వచ్చేవరకు యేడు
యేండ్లు రాజ్యపాలకులు నరులు లేకపోయేరు యీమధ్యకువ్యె
ష్టం యేమి అంటెను సొనలచాంతలు పాత్రమయ్యని మంచి అ
నుభవశాలులకు మ్లేచ్ఛాన్నభోక్తలు లుదప్పిని. చాలా చరాచా
రలు గలిగిని. బాలజనాంగము గలబలవంతులకు యింటివక్కతు
లేకపోయివిని. ముసల్మానులు అరుపై రోగాలు యెగిశిని. నైపుణ్య
లు లేకపోయేరు. పదేశి యేండ్లవారు జారత్వము చేశేరు వా
విధవలు తప్పేరు ఆసమయమందు చేతు రంగబలాలు పోయిని
ని. హాతశేషులైన తురుకలు శివభక్తులై లింగమంతులయ్యేరు
వారు పురాతనులు చూచేరు. అప్పటికి నూరేండ్ల వివాదను
(౨) తికేవారు వుండేరు వారు వివాదం జాతురులు అయ్యె

వీరప్పయ్యవిరచితం ౯

ముందరవచ్చే అనివార్యాలు చాలా కలిగిని. ప్రజలకు నిలుచుండబో
తనిలుకడలేక తుడువకంటూలు. వుండరియిల్లులేకపోయిని. పట్టుప
టావళ్లుగట్టినవారికి కొంగడి అడుగుందురు. ఆలాగె ఆంతా చేశి
బంగారం తీశికాసులు బెట్టి నాసొమ్ము నిసొమ్ము అనికొట్లాడిదా
నినిమిత్తం చాలాహతమైపోదురు. ఆసమయమందు ఆయుధ్ధం
అనాడ్లు. హాజహరిరుద్రాలు శక్తిజగత్తులో ప్రజలు నాశ
నమైపోదురు. అప్పుడువున్న పుణ్యపురుషులు పుణ్యనదు
లందు. పుణ్యక్షేత్రాలందు శ్రీశైలగిరిగంహ్వరాలయందు పు
ణ్య పుణ్యాత్ములకు తప్పును. పరియుండిన తానగలాడలు శివ
శీలాత్ములు. అనేకదుంబతాలు. శివేషధారణలు. అనల
దూషణ ప్రతము మొదలు చేసిన ఢిబిరాక్షసబద్ధాలపాలైపోవు
జేసాత్తి. యింతాశైవమతం పోరు. బసవణ్ణ నివృత్తిమం
చుపున్నదాంతాన. నేమాలు వ్రతాలు కాయక్షాకాలు. నమ్మిత
లుగురులింగ చేరశులా యేకభావన. భజనలు లింగనిష్ఠలు
లుకలిగివుండిని. ఆసమయందరశరణాష్టకం మొదలు చేశివిరవం
చెన్నబసవణ్ణ వచ్చిన దాకా భక్తులు భక్తిష్టశం తప్పేరు. ఆ
శ్వరులు ఆచరణాలు దప్పేరు. కామక్రోధాలపాలయ్యేరు
లుచాలాహింసపెట్టేరు. ఏమిఫలాలు విడచి తెలిగెసంసారులై ము
త్తులో చిత్రితాము దివ్యపురాతనవచనాలు గ్రంథాలుక
తమలో తామువూపించి [illegible] కాముకాంసజ

జంగమతాలఖ్యానం ॥

ఏకగురువనిర్భ్రమశిహాయెుబిగళిగిని, గురులింగచరేశులగనిక్షాలిరు
తత్వార్థాలుభక్తికి అజగతెచ్చినద్రువర్ణింపెంఛ్లావము తలచిత్తలతిప
ష్ట్రేరు. ఆసమయానమహేశ్వరులుచిత్రాసకుపైస్వైయుంత
కమురంధరనేరాకపారతిరని. ప్రతాయింఛిమళ్లాదూలుధురు
యుపర్ణనాపెక్షలుఅనుభవముజెప్పితెతలలు. ప్రాంచూకొంటు
వినేరు. ఆపవిశిష్టయుగుణాలులాభిమమునిశేగిరు. శివాభిమానం
దప్పేరు. గురులింగదూషణాలువినేరు. అనలదేవతాస్తుతులు
చేశేరు. తమలాంచనాలవిరాదతాలు అసంహార్యపెట్టేరు. మలితక
విచిత్రంనడిచేరు. తమకరతాలలింగాలుగప్పించిగద్దెపటలుపల్లి
కీలురధాలుగప్పించుకెుఇష్టప్రాణసూత్రాలుతప్పి. భక్తు
లుభవ్యులవుదురు. శ్రీలలాప్రరుషులమలిన్నిప్రతాలునేమా
లునడిచెరుతామతంత్రాలబూరెుయ్యేరు. ఆదంబతాలకుప్రేలిశె
రు. పంక్తిభేరాలుచేశేరు. భక్తమహేశ్వరులఅందరినివకతీరునజా
తకవిశ్వాసదాక్షిణ్యభక్తినడిచేరు. ఏకశిక్ష్యేవలాభాలకువ
కరు. ప్రాంచకౌతుజిపారయ్యేరు. శివాభిమానంపెచ్చినప్పుడుపాం
రిపాయ్యేరునాజిమహామలునాటిపాలికెతానినేడుయేమిచె
ల్లనని ప్రభాశినవాక్యాలుఆడేరు. ఆసమయుమందుప్రభుస్వా
మిభక్తులవసేవారియుండ్లకుపాయిరినిరూపంబూపితెమూఢులై
తెలియకపోదురు పురాతనులవచనాలుచదివేరు. తమవచనాలు
[illegible] బాతభక్తివంచనద్రవ్యంపం
[illegible] తికేవారుప్రండేరువారుమిాదంజాతులయుబిఅయ్యే

४७

శీశప్రయవ్రిరచితం ॥

గాకపోరుండలుగాక. భవభవాంతాలపాలయ్యేరు భక్తలుభాష్టైనట
ఖాదురు. నిజమైనతమముహిమరేపార్థుగాకుండా. బూజిదిగజ్జినని
ప్పువతెవాదిరిప్రందురు. వారితప్పరాతనులకుదర్శనముయెుయ్యేని. యెుం
దుకుసాక్ష్యులరెుమిచంతెనా. ముందరరావేశ్వరక్షేత్రమందు. అయి
ధుపరువులనేలఅంతారేకమంటపవలె అయిదుదినాలుమంతులెసా
త్రి. అది ఆది జూచివిప్రపతులంతాశ్యస్థవతాపెసాత్రి. పురాతనమ
తంబూయితిరాతనమతం అంఖరిని. విభాతిరుక్షాలుఅప్రాప్త
మయ్యేని. వైష్ణవమతంపిలచిని. శివభక్తులునూపితెవకడుప్రండేరు
ఆతరావాతమనిప్పులవానగురిశెనిచెండ్లుమునిగెని. గుండ్లుదెవిని. వాలి
దుగ్ధఅష్టదిక్కులాప్రజలుసాధ్యపెట్టును. అందులోయానశానలిప్త
దిక్కులుచేయులేరుసెత్తురువానగురిశెని. బలిష్ఠలసంసాలగ్నమింగును
అంతటధ్వానమకేతువపాడులుచును. అదిపాడేపెముందరధానాలిచ్చి
ట్రి అయ్యేని. అది అనుభవించేటందుకుజనులకుసుఖంతప్పినిసా
గప్రాప్తి ఫలమయ్యేని. యానమయానకులకలియుగంయుం
తారిరునంతెను. శ ౭ ౩ క్షయేండ్లు అయ్యేని. ఆముందరరెండుఆన
దాలుచిక్కిని. వీరవంతుడురాత్మసంప్లవశరములుశక్తావేరియుణ
కావేరితీరమందుక్షత్రియవంశమందు అజానబాహువుల
క్షలయెుగురోపాలతోకరచరణాలనుతామెరపద్మా
సర్వలక్షణాసంపన్నుడై పుట్టును. ఆవేళజనులకుమరిఆలి
క్కు ఆధిపతులేకపోయ్యేరు. అంతటకనిశంవింశతి
చాలాప్రండలంపుట్టుదురు. అనేకవృత్పాతాలు
ఆదియేమిఅంటెను. ఆవులగర్భమందుఆరుగాళ్లన

జగముత్తాలగ్నానం౹

వ్రులు౹ విప్రసజడలుగలశేగబుట్టిని౹ స్త్రీలకుగర్భవ్యర్థలేకనెపుట్టిరు
రువేపచెట్లు తియ్యలనిమాధుర్యమయ్యని౹ ఆతర్వాతనుకృష్ణాగొ
దావరిసందునబంగారుపందిబుట్టిని౹ దానినిమిత్తం యుద్ధాలు అయ్యి
ని౹ జనపరిబాలాపోయ్యని౹ గంగదిశదిక్కులాబారినిమనుష్యలక
ళలుచేశిని౹ యిందుకుసాక్షులుయేమంటెను౹ యిది అయ్యేవమం
దరమూండుకన్నులవారుపుట్టేరు౹ శ్రీశైలం ఉత్తరద్వారంము
తురు౹ పశ్చిమగోపురం దొంగిశిని౹ అధుందరబలవంతులుసంసా
రులుచెడెరు౹ యుక్తదిక్రువలేం అక్కడనెపోయ్యని౹ ధనధాన్యాలు
మాలలపాలు అయ్యని౹ జనులుమెడలుగలవారికి పంచలు
లేకపోయ్యని౹ దానాధర్మాలుపరవ్రుపత్రాలుబాయక
పోతివని అప్పుడు తల్లుకొనేరు౹ వృష్ణనాడుబుద్ధిలేకచెడిపో
దురు౹ యిటువంటివారికినెరియా అనిష్టాలుతగులును౹ పుణ్య
పురుషులుజనులుబడెబాధలుచూచిమట్టుపడివుందురు౹
వారిబడెబాధలుయెటువంటివంటెనువారిదుర్గిమొందలు
చేశిపడునెనిమిదిగొట్లదుర్గలుయిసన్నారుగోట్లశైలాలుర్గ
వాడుకొల్లబైరవ్రులు౹ లక్ష్మపురివాడులు౹ లక్ష్మవరేచులు౹ (ర).
కొండాలునిండి (గా) మమ్ముభ్యమందుస్వతాలులు ఆడుకుంటు
జలకండ్లు అప్పళించుకొంటుమమ్కులుచెక్కుకుంటుప్రజలచె
స్తువుండును౹ ఘుంఘరబాలాత్మామంబుట్టిని౹ స్వర్గార్గ్ధిప
వీరవసంతుడువెళ్ళదారాంయాలాగుచెస్తువుండును౹ వుం
డాంగ్రాత్తావుంబుట్టిని౹ రేతెలాగుఅంటెను ఆరుబారలు

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS

వీరప్పయ్యవిరచితం౹

బండిచప్పితిదాగుదురు౹ పండెండు అవుడువకపల్లెవుండెని౹ అపల్లెకుమను
ష్యలుచాలకపోయ్యేరు౹ గొండ అంపిరేండుపుచాతవుందురు౹ గ్ర
హాలువక్రతెరువున్ననడువక తప్పుతెరువున్ననడిచిని౹ అందుకుదుష్ట
దేవుడు అంటెను౹ శిల్లాలువిడిచేరు౹ సేవాలుతప్పేరు౹ తాముచేశిన
ప్రాజాష్టలంతప్పిని౹ తామునన్మైపోదురు౹ దేవతాలుగైపోయ్యేరు౹
గానినిజభకుల్లుగాకపోయ్యేరు౹ ప్రజలుబడెబాధలనెపడెరు౹
ఘుప్తిచిక్కినిపాళ్లుఅంతాదుల్లిపోవును౹ యింత అయ్యేటప్పుడు
జనులుశ్రీమదంష్టశమదంధనమదంచాతగురువృద్ధివాలనుచె
ద్దేఅను౹ చిన్నజాతప్పుజాచితన్నతాంగానకతిలేరు౹ అంద
కుగురుతుగలుగును౹ యీంకలాభంగాలోగుండమల
మవిభూతిబండారంబైటబడును బూరుచెశినవచనబండా
రకశివభక్తులనిచాతప్రకాశములయ్యని౹ మరివకపుట్టమయ్యలె
ఘాశ్వరుడుబయిటబడును౹ ఆపమయమందు జనులుచాల
చెప్పేరు౹ పినుగలకడకుతెవారుపేకపోయ్యేరు౹ చెప్పేవారికిరె
ప్పేవారుదేకపోయ్యేరు౹ యెక్కెశ్వరుడు అరిపోయ్యని౹ చివ
శిశాలుదేకపోయ్యని౹ విభూతిరుద్రాక్షపంచాక్షరి శివపూ
లుమరిచిపోయ్యేరు౹ వీరవసంతుడుచన్నబసువణ్ణగా
పివచినుకాఅప్రార్థమయ్యని౹ అంతపర్యంతరం
లుశీలవేమాలుసద్దులులుఅన్నిదైచరమాంగనవుం
తుడుప్రత్తినపదనకుండేరయూటయిల్లుబంరులువెళ్ళ
శివపత్రభాగానకు౹ తూర్పునడగా శ్రీశైలముదిా
శ్రీశైలలింగంచూడకనెగంగలూరికిపోవును౹ అనెతచ్ఛ

జంగమశాలగ్ర నం౧

శ్వరులు ప్రబుద్ధులు పురాతనులు అనేకలింగవచనాలు శివప్రాజలు
చేసుకుంటూ సశ్య అయిలేపుండగా వీరవసంతుడువారిని జూచి
వారు చేశే శివప్రాజలు బహుశా లోపాలు సహించా తదూషించిపలు
కును ఆపలుకులు భక్తమహేశ్వరులు విని రోషించిపలుకుదురు
యీ గంగ విష్ణు పాదం తింద పుట్టింది అని నింబించి పలుకుదురు యీ
గంగ విష్ణు పాదముందు బిరుప్రాలి శివద్రోహి యీ గంగ విష్ణు పాదము
దు బుట్టుటకు యేమి గురుతురా అని అందురు అది విని వీరవసంతు
డు విష్ణు పాదముందు పుట్టినది బిరుదకపవాడం యేదుకొంటి అ
నును అనగానె వారు యీ గంగను యింకే వింయుండి అప
లపూతాము అని అందురు ప్రాలి నీవు యింత గాయకటెను
యేమి గురిచేస్తున్నావు చెప్పుమనేరు అది విని వేము యింకెంచ
కేశ పొరితి వారి యునా యీ లాంఛనాలు యీ ముద్రలు
యీ వరత ధర్మమున్న యీ వైష్ణవసంగతి విడిచి విరాజితత్వం ఉన్నై
శివ చిహ్నాలు దాల్చి లింగ ధారణ అయివుండును అదేవ్వ
పూర్వం అనును అనంగ దిదరు అరుష్పటి వకమహేశ్వరుని
ఆరిచేశి అంచరని హాస్యం గౌతమి అతనిపాదముకు దరియిం
గంగలో పాదం జెట్టింతురు అంతలో ఆగంగవుతుకం అత
దముందు యింకును యింతగా నె వైష్ణవులు తిరిగి శప్పించ
ఖభంగి తుత్తై పాలిపోదుక వీరవసంతుడు తాను యిన్ని పవ్రరు
ఖ బలికి వారికి శరణం బాందెను ఆ సమయమందు సూర్య
యుదాకి చంద్రగుప్తుడు వెచున తప్పనిప్పుల నిల్లగెలాష్మ

వీరప్పయ్యగ్రవీరచరితం ౧ 147

తునేరు అంతట వీరవసంతుడు భక్తమహేశ్వరులతో కగూడి మల్లికా
ర్జునివద్దికి వత్తురు వచ్చి మును ముందు గోపురం ద్వారానికి వద్ది
క్షేత్రలింగ ధారణ చేతురు ఆవెనక మల్లికార్జుని దర్శనం చేతురు అతని
శక్తికి దేవుండు మెచ్చి అయిదు వేల రెండ్లు రాజలింగస్థిరముగా రేతు
లు మునికరస్థలనె యీ శక్తిరాజ పట్టం కట్టుదురు అంతలో నె చన్నబ
సువణ్ణాచారవచ్చేను అప్పుడు చరణాలు శీలవంతులు వీరబాసోహా
లు వచ్చేడు తెరచత తుంరు అయిదు లక్షలు యారైవేలు పంచకుప శర
ణులు వచ్చి కల్యాణం చేరుదురు అయి తెల్లుమప్పై లక్షలు కూ
డువేలు షడూష్ట కబ్రహ్మయిలు శోలాహలంగా వత్తురు అప్పుడు
వారి తోకగూడి వారియుప్పుడ వచ్చి కల్యాణ నగరానకు వత్తురు
రంగారెరాయని దివాణం కింకృత్పనంబయి బబ్బడును అప్పుడు వీరవసం
తుడు బిరూపాక్షలింగాన కు నమస్కారం చేస్తు వత్తురు అతడు వెంచ్చిమ
తాల్ల లక్షాపలు జెప్పి అయిదు వేల యెండ్లు శాబ్యం రేములుమని పట్టం
గట్టును అంతట కింపెల్లసనం రాయక్తె బుప్పుడు వకపవాడం రెలుబును
అంతట చన్నబసువణ్ణ తప్రధానిపట్టం గట్టుదురు ఆ సమయ
లయుగం యింతాయనంచెను ౪౭౭౭ రేండ్లు అయ్యేని ఆ
కూడ టమారయ్య కేతవెసును ఆకెకవిని కల్యాణంలో వున్న
శివ చిలద్వారంలో వున్నవారు యిక్కువ వారువచ్చేరని ఆ
వత్తురు యిందుకు గురి యేమి అంటేను పదుమూడు ఆన
నుగజవురం వెళ్లినా దానికి యేమి అంటెను గ్రామపుద్ధి
ష్టరాశి ప్రతిమలు వ్రాగు జేసాడు యీ త్రిపురాంతకుము

జంగమకాలజ్ఞానం ౧

తల్లినందికేశవేస్వర్గాంబాపురంబా తాపెరవుపెనొత్తి. అంతటబీరవసం
తుండుబస్నబసువన్నదేవరసతలసన్నపుంతలాకలాన్నికుపత్తు రుఅ
ష్ట్రుడుబిజ్జలరాయరిదివాణంలోవున్న శింహాసనం బయడికితెచు
అదితిశివశెముందరదానికిందయిరుకెల్పొలల్డిసంతనుపించును. ఆశింహా
సనంయెక్కిడిష్పుడు పతద్యేష్టుం చూపును. ఆతరావి బసువన్న కృపాలు
శైడబడును. మున్నాట ఆరుపై బంగారుతశిశాలు బయటబడును.
ఆతరావితనయోగాలు మచ్చిరాలు. అన్నారాలు మాయమై
పోవును. అప్పుడుసకలజనానందం బాతవుంచురు. అప్పుడు శుష్కా
లేకానిఅశుభాలు శుభలక్ష్మణాలుచూపుకుంటు. అనర్కైవ
నలుతెకయెత్యాత్తరవృద్ధిగా సతలసుఖాలు అనుభవించుతుం
టు. ఆనందంతో బాందుదురు. యెడువేలుడైపై పురాతనులు ల
క్షాతుంపై ఆరుపైలవాండయులు. పండెండువేలషడుష్టశబ్రహ్మలు. త
మతమనేశవుల్లానిలిజి తమకాయకధర్మాలుసలుపుకొంచువుంటు
...ప్రభుస్వామి అందరిని రక్షించుకొంచువుండును. ప్రాజగాంటు
డును. ఆప్రాజానప్రాజలు త్రుతాంపాలు. జపతపాలు అవును.
...దిశివుని ఆనతప్పరాదు. నాటిమాటమీదల్ల ౧౨—౧౨. రెండ్లు
...ను. నాడెకానినెటికెల్లానిజమెయనెయురుగమనేవారు యువ్వెరుగ
...వారికిచంద్రుసూర్యులువున్నంతకాలం సకలబాధ్యలు తప్పును
...కదకాతుతమని యువ్వరుపతియుంచకపోదురో వారు శత
...లాలునరకప్రొహుబైపోదురు. అష్టమూర్తి అనెయూసంస్థ
పుదాటు. యువిసంగమెశ్వరుడు పలికినపలుకులు. తప్పు అనెశివ

వీరప్పయ్య విరచితం

శ్రీశైలహిమాలయముడు అప్పుడుచిబాధలుపెట్టును. యిందుకు సందేహంలేదు
యిదిసర్వజ్ఞని వాక్యాలుసర్వసమ్మతం. యివెహోత్సవాలగమనిన
మ్మి. పరులువివిక్కేతాంద్ర్యులు అప్పుదురు. యిదిశివుడునాలోనన్నం
విపలికినపలుకులు సత్యోశరణులు ఆలించిచిన్నపంచాళటందుకు. చిన్న
పంచినరయార్యబసువాందిప్రమదులకు. శరణుశరణార్థినసర్వజ్ఞశ్రీ
గురువెళవారగ్న జగదాత్రగురువర్ణసర్వజ్ఞవల్లభంజరమసెగురుస
ర్వజ్ఞనికెశరణుమంగళమహాశ్రీశ్రీశ్రీజయునరాం. శ్రీవీరబ్రహ్మంని
...ందములకుశరణుశరణు ౧=౧

వీరప్పయ్య అన్నాజయర్తిఖండ భవిష్యద్దర్తమానం చెప్పినత్ర
మం. ముందరతామబ్రహ్మలాకమందు ౧౨౦ బ్రహ్మకల్పాలుతా
జ్యంపరిపాలనచేసి. నన్నెప్పైను. అందుండికలియుగాల్రికిపోయి ౧౦౧ బ్ర
హ్మకల్పాలురాజ్యంపరిపాలనచేసి. అందుండివైకుంఠానకుబో
యి ౧౦౦౦ యేరాజనాలపొడవున తన్నాడ్య శింహాసనంగాంచి. అక్క
డ ౧౦౧ బ్రహ్మకల్పాలురాజ్యంపరిపాలనచేసి కైలాసకుంఠానకు తిరుగా
వెళ్లిపోదవసాళ్వమిక్కువరకు ౧ బ్రహ్మకల్పాలు శాయంగాను
మాధవస్వామి కింతుర్వేదముత్తియున్నా. ఆమిందటస్వామి
తావదివ్వవరుష్యంబులుపడిపుండిబనగానిపల్లెకు ఆదిత
దుఘూర్ణవుదక్షిణాంగ్యం. యెండ్లుచేశికిద్యాంతశిరోమ
ఆనందాశ్రమమందుసతలవిద్యలు అభ్యసించి గాంధం
శైలాస్వయంశోభలం అనేయోంగదారిస్వ జిద్యోగాంగాం
శింభికాలమ్మతుల్యలనుతడచెళి ఆయోంగబాతదివ్య

జంగమకాలజ్ఞానం

శ్రీ ౨౨౨ బ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. ఆపిమ్మట ప్రథమావతారం
యెత్తి అనంతాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై [illegible] కోట్లు [illegible] వేలు [illegible]
బ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. ఆపిమ్మట రెండోది అవతారంయెత్తి
శ్రీ ఆనందాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై ౭౭ బ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. తి
రుగా మూడో అవతారంయెత్తి ఆనందాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై [illegible]
యేండ్లువుంటివి. మరినాలుగో అవతారంయెత్తి ఆనందాశ్రమ
ములక్షిప్యంటన్నై [illegible] కోటిన్ని [illegible] వేలబ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. ఆపిమ్మ
ట అయిదో అవతారంయెత్తి అనందాశ్రమములక్షిప్య
టన్నై [illegible] ఖర్వాలున్ను [illegible] బ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. తిరిగి ఆరో అవ
తారంయెత్తి ఆనందాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై ౭౭ కోట్లున్ను [illegible]
బ్రహ్మకల్పాలువుంటివి. అటుతర్వాత యేడో అవతారంయెత్తి
ఆనందాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై [illegible] లక్షలున్ను [illegible] వేల బ్రహ్మకల్పా
లువుంటివి. పునహా యెనిమిదో అవతారంయెత్తి అనందాశ్రమ
ములక్షిప్యంటన్నై [illegible] లక్షలున్ను యిరువై ఆరువేల బ్రహ్మకల్పాలు
వుంటివి. తొమ్మిదో అవతారంయెత్తి ఆనందాశ్రమములక్షిప్య
అంజనేంద్యంటు కుమారుండన్నై [illegible] కోట్లున్ని [illegible] లక్షలు [illegible]
హ్మకల్పాలువుంటివి. ఆపిమ్మట పదో అవతారంయెత్తి ఆనం
శ్రమములక్షిప్యంటన్నై కనకగిరినివాసుడై [illegible] వేలున్ను [illegible]
కల్పాలువుంటివి. తిరుగా పదనకొండో అవతారంయెత్తి
దాశ్రమములక్షిప్యంటన్నై బనగానిపల్లెలో [illegible] యేండ్లు
[illegible] అంతటమనుష్యావతారం విక్రారినామసంవత్సరఆ

వీరప్పయ్యవిరచితం

[illegible] నాడు అంతట ఆది [illegible] యేండ్లు [illegible] అయినవెనుక
తిరిగి విరవసంతరాయలు నేరునమందిమండలక్షేత్రమందుపర బ్రహ్మ
వంశమందు ప్రభావించుమయేర్తినవీరప్పయ్య అన్నాజయ్యతో
చెప్పినవివరం తానుతుర్కరాయలపట్నాలు అయినవెనుక రాజు
రాజులుచునంటి హరిహరరాయలచరిత్రములు రామదేవరా
యులచరిత్రకడ ఆవెనుక వీరభూపాలరాయలదేశం హర్షించునమన్నా
రుగనుక అందుకు తాదురుపట్నాలవివరం అందుకు శాలివాహ
నశకవరుషంబులు [illegible] అగుననేటి దాతసం [illegible]
హరిహరరాయలు అనెగొంది యేడేండ్లు యేలెను. స్వస్థానసంవ
త్సరప్రకాశముసాన విజయనగరం నిర్మించి [illegible] అక్కడయేలి
యేండ్లు [illegible] ప్రభయంగ [illegible] యేండ్లు యేలెను. అతనిసోదరుడు
బుక్కరాయలుపట్టంగట్టుక [illegible] యేండ్లు యేలెను. అటుతర్వా
తవిజయబుక్కరాయలు యేలినయేండ్లు [illegible] ఆపిమ్మట పట్టాభి
క్తరాయలుపట్టంగట్టుకయేలినయేండ్లు [illegible] ఆపిమ్మట రాజశే
ఖరరాయలు నెలలు [illegible] ఆపిమ్మట విజయులు నెల [illegible]
పిమ్మట ప్రౌఢదేవరాయలుయేలినయేండ్లు [illegible] అ[illegible]
తవీరరాయలుయేండ్లు [illegible] ఆపిమ్మట మల్లికార్జునరా
యేలినయేండ్లు [illegible] విరూపాక్షరాయలు యేలిన [illegible]
అంతట కురుపట్నాలు గన్నె [illegible] యేండ్లు అంతట
[illegible] రాయలు యేలిన పట్నాలు సాళువ నరసి
యులుయేలినయేండ్లు [illegible] నరసింగరాయల కొమారు

చంగమతాలగ్నానం౧

చరత్పట్టుకనరసరాయలు రేలినయేండ్లు౧౨ నరసరాయలకొమా
రుడు నరశింగరాయలను చంపించి రక్తాక్షినామసంవత్సరం శ్రీ
రభవోరమ్యేండ్లు ౫ నరశింగసరాయలరెండో కొమారుడు కృష్ణ
రాయలు శుక్లసం౹ వైశాఖమాసం ఆరభ్యాంగాను యేలిన
యేండ్లు ౨౦ గా వికృతిసం౹ ఆరభ్యాంగాను అచ్యుతరాయలు
యేలినయేండ్లు ౧౨ శుభకృత్తుసం౹ ఆశ్వీజం ఆరభ్యాంగాసకల
రాజులు తిమ్మరాజు అచ్యుతరాయలకొమారున్ని చంపించి
యేలిననెలలు ౬ శుభకృత్తునామసం౹ జేష్టమాసం ఆరభ్యాంగా
సదాశివరాయలను ముందరచెట్టుకరామరాజు యేలినయేం
డ్లు ౧౭ రామరాజుతో విజయనగరం కడ అయుపేరయును గనుక
అవాంతరం యేండ్లు ౫ అటుతర్వాత ప్రమోదూతసంవత్సరా
న తిరుమలరాయలు పెనుగొండ పట్నం గట్టుక యేలిననెలలు ౫
అవాద తిరుమలరాయని కొమారుడు శ్రీరంగరాయలు
పట్నం గట్టుక యేలినది ఆంగిరససం౹ వైశాఖశుద్ధ ఆరభ్యాం
గాను యేలినయేండ్లు ౧౪ అంత టపాద్భవసం౹ వైశాఖశుద్ధ ౧ లు
ఆరభ్యాం వెంకటపతిరాయలు పట్నంగట్టుక యేలినయేండ్లు ౨౨ నెలలు
దినాలు ౧౫ ఆ వెనాద ఉసోమవంశవారికి పట్నం వేదు అన్నా
గనుక అంత టపట్టం కట్టకన యేలినవారు చిక్కదేవరాయలు నెలలు
దేవరాయలనే పేరున రామరాయలు యేండ్లు ౧౨ దినాలు
అటుతర్వాత యాదవాది అవాంతరం అయినవేనుకభావ
నవ్య సం౹ నందనసం౹ మద్యమమున పుట్టిన పుత్రాపుతలు చెప్పెను.

వీరప్పయ్య విరచితం౹

పర్వతాన మల్లిఖార్జునుని గుళ్లో శివరాగాదుం టావెగ శనిగుళ్లో కే
పళ్లకు మూర్తీవంతాలు వచ్చి వ్రారురాన్నా వర్తమానం డిని. దొరా
తారులకు చింత పుట్టిని శ్రీశైలవాండు దుష్ట ప్రజల శిరసాష్టాత్తారం
గామూండా డిని వీరభూమీచుపసంతరాయలు వచ్చేరని చెప్పిని అంప
వరుషం గురిశిని పడగంధ్లవాన గురిశిని శంబికామాత్తేమ్మ ఫలం వల్ల
దక్షిణాదేశం ద్వారలు ప్రజలు పశువులు మొద్దగా నష్టమయ్యేరు
దేశదేశం ద్వారలకు దేవతా పంప్రులు వివరం కర్నాటదేశానకు తాళిపం
ప్రు. తురకాణ్యాపు దేశానకు దుర్గపంప్రు. అరువదేశానకు అక్కనా
ములపంప్రు మొరుసురాజ్యానకు భద్రకాళిపంప్రు కర్నాటక మధ్యదే
శానకు వీరభద్రుని పంప్రు సంధుసంధు దేశాలకు భైరవపంప్రు మహానంది
శిమకు నాగేంద్రుని పంప్రు కందనూరి శీమకు యక్షిణిపంప్రు ఆమీద
ట ఆ ఆ అ అనే ధ్వని పుట్టిని అందువల్ల కొందరు నష్టమయ్యేరు
తావు తావున రాత్రి కాతులు గురిశిని అందువల్ల కొందరు నష్టము
య్యేరు నక్షత్రలు రూముంబూమునా గురిశిని అందువల్లా కొందరు
నష్టమయ్యేరు రాత్రిపగలు గద్దలు మూకలు గట్టుక గగ్గాం
గరాశిని అందువల్లా కొందరు నష్టమయ్యేరు పశువులు గ
లు ఆకాశం దిక్కు చూచి అఅయని అరచిని బారిబారియని చెర
వి అరచిని అందువల్లా కొందరు నొచ్చేరు జలములలో న
జంతువులు తామున్న చోటినుండి పలుకుకు తావచ్చిని స్వామిమా
దుష్ట శెల్లానిరువంశ్యాను పోయేలేరు పర్వతాన వగవుం సలి

జంగమతారలింగస్థలం ౧

తీసుకొనిబదినాలువుంటిని. భ్రమరగుళ్లా మెకపోతువవల అరణిమాయ
పైపోయిరి. శ్రీశైలశిఖరానకిస్థద్విక్షాం లిని. తెజమెతెజమె
అనివాంతర్యంబుజ్టిని. వ్రారవ్రారాదభ్య కొంట్లాలకాడవెముతూ తుచేరు
చేరదవి అనకెశెత్క జబ్బు శివశివాచరబిని. నానాతీరాయాలవాశ్యాక
లుతరవితానుబుస్తిని. మహాదేవునినెంసటికంటబిణాంగులుగ్రాలి
ని. పార్వతిస్నేనాలవిల్లుగాంచిని. కుమారస్వామిగండవాతెంట్ట
రెండుదినాలుమయాసుకవుంటిని. విష్ణుపాలివచ్చినప్పుడుపర్వతి
ప్పురులకన్నులవిల్లుగాంచిని. బసవేశ్వరునికన్నులవిప్పులురాంచిని. క
టకటాంయునిరంకెపేశని. ధర్మాధర్మాయునిశాలుప్రవిని. సుహారత్నపుం
డలముండువాతాలు వాక్కు అనేకర్లంబుచ్చిని. ఆకాశానదర్శనేవ
తవాచరబిని. మహాదేవునిజడలు. యుగకీయుగకీ ఆడని త్రిశూల
లొడమరుగాడులుగదవిని. పరవితానవృష్ణకెంభంవి దప్రతిమె
హాలాల్లాడని. ప్రమథముందరతోతవిదళించుకున్నకెగురుతు
గణ్లిశ్లోరాయలు యీలూరయెనుగబాలజుల్లని. తిరుపతివెంక
టెశ్వరునిగుళ్లమెచ్చ్యలవ్వాయనని ఆడుపండెరు. కపిశ్వజంతద
లిని. ప్రమవ్నదిద్రాంనిబుజ్జిని. కపిదిశ్వజంనానాదిక్కులాంరుగని
గణాంఢని. తిరుపళ్లాలివీరరాఘువునికన్నులవిల్లుగాంచిని. వినా
యకుడువ్రారవ్రారావేదమంత్రాలుచదివినిసులాలారత్రిలు
జాలలువాడేరు. త్రిలకన్నులనేత్తురుగాంచిని. ప్రారురాబెట్టు
లులుమణాపుష్పలగరబిని. దుర్గాష్టాలు అన్ని తురుకలపాలు
అయినిపెటిపెటికుమ్మరితాలు తురుకలకుపారిశారైతి

వీరప్పయ్యవిలసితం ౧

వ్రంతేరు. వీరభూజవసంతరాయలు పృథ్వీపఘరాయ్య బప్పుడుకావ్య
సాకువేదఘోష్టా అనేనంగీతంబాలలు. యుద్ధవిప్రాఢులువీరభూ
జవసంతరాయలచరిత్రవాడేరు. ఆవిరాంచల అవునాళ్యానాడు
చంద్రోదయం. అయినని సూర్యనంటివిపృథ్వీపైమాపటిపెశభూ
మికదలిని. ఆకాశం యురుగ్లైయ్యని. ఆయపారయునవివవబడి
ని. ఆకాశంభుగుల్లుభుగుల్లు అనిధ్వనిబుట్టిని. కెశవనామాలు
అష్టాదశవర్ణలవినబడని. గ్రామాలపట్నాలవనాంతరాలగా
వినత్తురువానగురిశిని. పట్నాలలక్ష్మిదేవియెట్టిని. సూర్యనంబిశిప్ర
కాంశమయ్యేరు. వీరయోగివస్తాన్నాడని స్వామిపలికిని. చెత్తుర్వి
దాలుతమలోతాము అభవర్శించిని. అయ్యవారిమీద ఆకాశం
నుంచి అంతరగంగకెడుకంగురిశిని. సముద్రాలునదులు ఉప్పొంగిని
వాయుద్యాలువినబడిని. మహాశివంటిలోపదిహేను దినములువుం
డిభైరావిమిళాదప్రఖ్యాత్తమయ్యేము. ఆశ్వీరునతపూర్గము
మయెతిరునదర్శంనడుచునా. అతిరునదర్శంనచెపినప్పనా
వర్ణలయందుసజ్జనులెవ్వరువుండరోవాండ్ర రక్షింతు
తప్పదుభూతభవిష్యద్వర్తమానంనానాదేశాలకున్న
దిశాలవేలగ్రంథం వీరభూజుడురాజ్యంచేశినది. నూటా
దియెండ్లువానిన్నాంప్రధానయం. వారుమ్మాండుఅవేలరే
యాంతిరుస్తే తపోశిగ్నానముపాత యాపత్రికెళ్ళించి వీరప్ప
అన్నాజియ్య అనందాశ్రములకుగనుపించిరి. సంతో
షాయను. యువర్తినా యాపత్రికె ప్రతిదినమున్న శి

జంగమకాలజ్ఞానం॥

యుక్తిత్తె లగుచు దూంప దిప్పైనే వేదక్రి తంబూలాందుఖనమపిగించి
రాయనా ఆచంద్రార్కస్థాయియువృగాను సుఖానపద్దిల్లుదురు
॥శ్లోకం॥ మామెకమెకాశమపామెకేమేకారి। మామెకమెనన్నమయి
కమేవా। మామామెకాశమపాంమ్మవిద్యాక్రి। మామెకం సర్వతొమవ
యం। మామెకమెకెమెరాజక్రీం। మామదేసర్వసంపదాం। ధర్మమేకవ్వ
హాత్రానం। ధర్మమెద్ధర్మదేవతా। యూంమూర్తియూంవలగొంవి
దా। యూవమూర్తియూంవలవూధవ। యూమూర్తియువాసుదేవాయి
యూమూర్తియూం మర్త్యజనార్దనా। యూమూర్తియూంత్మరుద్రాత్మ
యూమూర్తియూంయన్న్రవూంలక్రీం। యూమూర్తిద్ధాక్రినపరాయి
శా॥ యీ శ్లోకాలు అత్మేరపరతత్వశ్లోకాలు॥ సాంద్రశింధు
వేదములాంనివియా। అత్మేరపరతత్వలక్ష్మీరంగమెరుగక యువ
రుదూషింతురారివారుకులక్ష్మీయువశానను। యువరు యీ అత్మే
రపరతత్వమెరింగి వీరభోజనిభజనచేసుకుననెరా। వారు పుత్రపౌ
త్రాభివృద్ధిగాపారంపర్యంతరంగాను ఆచంద్రార్కయిభోగా
నుసంఖానవుందురు॥ పినాకినుత్తారరమెర్తి। తపన్నాంతిమ
రోమతి। అవలోకనసంతుష్టం। కరుణాం పాంగవల్లి। యీత్మణి।
సానిసాధ్యా। యుగంగారశ్మై। స్వజపాజాటసంధవం। తుష్టా
క్ర పరిష్మానంప్రాత్యా। దివర్తిపురుష్యనవాయిభూ। ఖర
భూగర్నిరుషమానా। శ్వశ్లేష్మేశపంచబీ। యించువారెచయా
అవర్దెగోమ్లెచ్చరాజర్యం వినస్యతి॥ మంగళమహాశ్రీంపెయును

వీరబ్రహ్మయ్యచరితం॥

॥శుభమిముధవారం లోకాంశుగం లోకశి జగత్తు లోకశి అఅల
నైభవినిబుట్టినిరెండుశేషుడియొక్కుడుబుద్వదారులుకిడుదుని
బితార్కి బుశుగగశివివారానపూబికల్లాగెనాగోయునికనాత
బుట్టినిశుగా అదివారాన జగత్తుక ల్లోలం అనేకా తీర్థబుట్టిని
యుదిప్రన్నమునిర్ణయం యోశుర్యగురుబాంరంపుటా అవాంత్రకం
బుట్టిని। యారెంచుభవనాలకు అర్ధరాత్రిఫ్రుడుశుగ అంగారక
వారం కంమావేరువినబడిని। యుదినిర్ణయం। మహామిందుబుద్వదా
లుశుగబుధవారాన ప్రదయమయిక్రీ పుడిందు బికనసకల
ప్రాంములకుదుష్టశిష్టులుబుట్టిని। భూమిభారతమైనదుష్టజన
లుమార్గశిరశుద దివసమున యుగసంధి బుద్వదములు యుగ
ముమీదనాశనమయ్యెరు। విజయవెంధ్యనితాంతికానకనవేరదు
రు। సూర్యతాంతులబీపి అనాగిపోవును। నక్షత్రాలుతానరా
కనబొరవును। ఆకాశమెల్లా అనాగిపోవును। శాస్త్ర సావూర్తను
అర్ధాంతధూమములు। శంఖచక్రముమీదవేగమునను
గునసముద్రములనదిసముద్రములెల్లా ఇంకిపోయి జలములే
కేతజయజయంబులకుబీదకేశవునినమ్మినవారికి నివిపిసప
వినసమంచుపదేశయుగసంధిసకలలోకములునిమష్పము
బడిని। భేరిఖంభావినులువినబడిని। అషాడశుగమిమంగ
నాడప్పసప్తసముద్రాలుప్పొంగిని। ఆష్టాదశశు బుధవా
నామవేరఘోషణాలోకానికెల్లావినబడిని। యుదరాము
లుపుట్టిపమరత్తెవిశేషణాలుయావార్తలుబలుబలు

జంగమకాలజ్ఞానం ౧

శుభప్రాణి దతం జిరశె జ్యోతి దినవమున రాజాధిపతి తువె ల్లారాజల్యేం
విభాయురి. ఏదుమలోకానశువచ్చిరి విచి(త్ర) వాక్యేలు (ఆ)దిచెబువన్ని మహిమ
ఆదిచెబువని మొద ఆత్మకళ్యాణములు అర్థమేరాం శి. నందిపన్నెలొంచెబువదు
మూలక చేయిన పిదపటు. కర్మలు మూదిమందు శమపుట్లు అనుక్రియిది యెనాము
శివము. శంత్మలోవే దా(వి) గరుదా(వి) శమకలు బుట్టునె నమ్మలుతా ధివ
తీశవచేయి రేయిశవచనం మిలాద యింభూం మిలెశ బునంటువే రియుశవ్వ్హి
లుబూతి బూంతతలకల్లాసం శ యెంవెశె (ఘ) వునరమ్మని (ఖా)సి (ఆ)
శవ్వలవిధాద గువులు గువులు చేయిరి. (ప) బులవేక్ష (శ్రీ) రుద్ర
బాంధిరాంబూరాంబువరమేశ్వర రాంబ చూడాదామణి రాజబవాల
రాంబువరమరాంబురాం బ్రోత్రమచరాచర. భుంతు బూలసం(త)
కాసవయు చారకాసంకల్ప భవాంగు(వ) శక్తి(ప్ర) తత్వ వరియా
గతస్థిరయోంగ(ప) శటయోంగ యోగులయిన పాలన యోంగ
(ప్ర)పంచతయోంగవి యోంగుస్థిన విద్య తత్వ తత్వ విద్యా తత్వవివి
ధాంత్మ చేవాత్మ విజ్ఞానాత్మ జ్ఞానాత్మ తత్వ సమా(ప్తి) తత్వ అధి
కాంత్మ ఆనందాత్మ సర్వాత్మ నాం యెరుకలైన శులయులసాగరగు
సాంగర అజ్ఞానసాంగర సూంమసాంగర సూంక్ష్మసాంగర సర్వసాంగర
ంచాంరకసమ్మర్థ అధికమంతుస్థిన (ప్రకా)శ పరాం(బ్ర)హ్మాంలన శీలవిశాల
సులగో(త్ర) వి(త్ర) ఆవి(త్ర) వి(త్ర) వీరబ్ర(హ్మ)రుషాంఖ్య విఖ్యాత నాంమధేయ్య
మునాంమునలయిన(త్రి) తాండవయోంగ ఆబూండభోగసర్వాండసం
తాంగవిరక్త యోంగ (ప్ర)రుషనిరుపమ (ప్ర)రుషనిర్మితాంర నిరంబున

వీరబ్రహ్మేంద్ర విరచితం

వి.గవుష్టేద్రనిఖిలాంతర్యామిసనిష్కళంకనిర్యాణనిర్గుణకల్ప వికల్ప విమో
దమెూదితులయిన దుపిత దుర్దాంత దర్పద హరకులయులహరగురు
హరహరరూపరథిపహరకాలహరశక్తిహరశ్రీహరశబ్దహరశక్తిహర
అభుహరఆకాశహర. ఆవెలభూంతాంతరహరకావేదయొంనార
యెరుకానాంమకరూపము వాడెూత్రవుతెబ్రవీరభైరవ రాబుమువారి
రాబుమయుఖ్యాంత చింతాదిదశాంవతారహర(ప్ర)కాశ (ఆ)
ద్యంతవిరహం. వీరవరశింహ్మనాంమంఖడ్గ(శ)శిఖరపరమ (ఆ)
ఖండనాం యెరుకలు దివ్య గుణదివగుణమయుని గుణశక్తి గుణసాంమ్య
గుణఅవతారగుణ అఖిలక్షేత్రగుణ వరముగుసుగుణసంపన్న
లయిన. నిత్యానందస్వతంత్ర మూంవతారవిహార(ఆ)ద్యంతగూ
ఢగూఢబ్రహ్మ(ప్ర)కాశ. తారకబ్రహ్మవిశాంరాంగధారఆత్మ
శివధురీణులయినే. అంతరంగఆత్మరంగపం(ప్ర)పంచసం
గనిఖిలనిష్టంగసంసారసంగ. సంగముద్ధ్యాంసపాంసాంవతా
వీర(ప్ర)రుషశ్రేష్ఠాంతరంగ. ఆనందశంద ళితపద్మదర్
విందమ్మైన అలభ్యా(ప్ర)ర(ప్ర)తిమాంముహరి హర(ప్ర)రవ
పురాంతమవముద్రా(ప్ర)శక్తిశ్వమహాంబ్రహ్మాంతమయ
పరమసమరగమమవతత్వమునెలాంల యెరుబున నల
స్త్రానసం(ప్రా)ప్త పలంసఫలముదివ్య పలవాంనట్లుగాంను
త్రిదించిపంపిన ఆజ్ఞ(గ) బవి(గ) హాంనమ(గ) శాసన
వక్షణించితవుఖ్యాం. యేళాందశే(ది) యెరువార్తేహాం

బంగమశాల జన్మనం

పరిపూర్ణమైన సుఖమయ గలిగిని. విల. ంకుశాలం ముగుణమైనతా
ర్చ్యలు గలిగిని. గబుదిబ ఆ యిట్టుని. గగాన మయూరపంపులు గలగల
పాంరిని. శంకరగతిషూం. తన వైన్యన తాంకబట్టుని. ఆధ్యాత్మయోగ
(ప్ర)రంషుని. కల్ప షంబులు శాం యుంబుల తో గలిగిని. (శి)వంగము
లుసుగ తీకుల రప్పి తరిగిని. తాల మౌన కల్పంబున కలి కల్పం
బు బుట్టుని. మహా(ష్ట్ర)రాంకమ యిట్టుని. ముహా మమహా మన్ని
తిరాఖ మడిసిని. మయూరదమల్ల యిట్టుమయ స్తులు చెప్పినీల
స్త్రముల రాం వెంకన్న రుని రాం కదనిబమ యిట్టుని. సూంమ శులగం
తికనము మా గర్భనన ముగర్భ దీపతిదు పొంత భంబుమున్నైన
ధూంబ్రటు పర్వ్యయునాం మసంవత్సర గుణాతాల బి(తి)
మూంసస మూనభాసురభాను పాంరాన పంచాం(క్ష) ర(ప)తా
శె(ప) శయుమ న(క్ష)(త్ర) దక్షిణాతాం లంన మే(ప)(త్ర) యోగ
కు(ప) వేశము యిట్టుని. అంగాం అంగాంలు పాగిరించిని. బంగా
రు బంగ మయిట్టు వింగాంగ్భి(ప) బ్బ్రర్తిల్లి తీలాంపతాంరం నట్టు
ని. ఆర్ధనాం నందమ యిట్టుని. ఆంబబుసంభవ(త్ర)ాంతకం
(ప్ర) యిట్టుని. అధికతే బుపర మేష్టి(ప) తాంశ పరమానది నాంత(ప్ర)
(ప్ర)ష్టుగాం(ప) వేశ మయిట్టుని. పరమయోగీన్ద్ర రపరిమాణాతా
(ప్ర) మూంకాన తుః పదులు మూరదుపంచకె వెయి కటుు. స్తై మూ
గాలు పచింటు విలాంద ముఖము మూరవయ పాత్ము(ప) తాంశము

వీరభద్రయ్య విరచితం

యిట్టుని. మతి నంబులు మూంసిని. మాంగళ్య శిరమాం సాంవతుల మంచి
రంచెరిమ పాలనంది మూంగర్భ నకల మరుగు గుణకెందలు మయూదు
దంటుల పోగాం ఆద యు పరు ప్రందుకరులు. వాతరె వచ్చె యెలాంది
యుని వషాక్కరించినాం ము. యుదివిలాం తల ఆన వాటు. ఆది
గాంక విలాంకల మూంకమ మూంకివిల ఆ యిట్టుని. మధ్య ముఖ బుస్త
మంచిర స్తానమయు. ఆదీ ఆధిసము(ప్రా)ధ్యరకాసం దర్శనాం. స
షలనెతాం లగురుతుం. మరిన్ని గాంలి పాల్గ్ల తీసె మెంతకంరాంరస
స్త్రీధ్రాం నంసా(క్ష్మి) సర్వసాంధకమైన గురిసంత తమయు న్నాస
(ల్ల) రంషిస మూంగమ సపరిపారస వెంత మయితో మునే నభ
(స్త్ర)ద యురూంతరాంక మూందు నిలిచిని ఖిలవేదర మూం(స్ట్ర)
త(త్త్వ) పరమతత్త్వ పర.త(త్త్వ) మయున్న. ఆదినాంల కెధాంపం
ళక మయున్న. అఖిల యోగజ్ఞానగమ్యవాం(ప్య) మయున్న(త)
విష్ణ బంధురమైన సభాంధకమయు భోధి సత్ర(వ్ర) నాక్ర మయు
యిబది ఆ స్థిటు కిన్నెపాం ఛైన ఆన పాంలుతాంన మూంనసం
నిస్సంశయున్నైనబుము నివ్వందెది. నిగర్భ తపాత బూంత
తమయిట్టుని. ఆస్య(ప) తాంనమ యిట్టుని. సకలచరాంచర
లనుస ంతాంపంబు బుట్టుని. మహా విత్త్వ తంబు నలు పంకె
తాంనబడిని. సర్వ జీవంబులు సంత్రలంభించిని. సుఖానము
నెలాంపతాంరంప నిగన్న. సాంవి(ది) పరులు కొసుగతి మూం
గలిగిని. ఆది ఆకెరి(ప్రే)రితమైన నన కెచ్చ కెంరాంరిరాం

జంగమశాల గ్నానం

దాంనిచిత్తునివాంనచభ్రతిని. దాంని అప్రోక్ లచాంత అఖిలబ్రాంహ్మణం
బులకేతువనెలాని కెబ్బాలు అయ్యెని. అపవు ఒమాంనమిాంరున్ను
మిాంసవాంచెరులు నుసమలాంనలు సబ్బు సులు. సత్య కెల్పులుసెపరివాం
కచునంబులు. సవాంగాం నుసకెలబునసంయిచుకెవుగాకను
కంకాధ్యాన అత్మ దివ్యానంమ. పరధ్యాన పరుమై. ఆవందాంన
వెండెది. అలో అదితాం లాంనె యిచ్చిన అభ్యయిను. ధాంనరు అవర్గ
వుతెలాంన్నై వు. వచ్చే పరియుంతరం. అచ్చుతాంనంద చిత్తు
తైర్తి తెబన వెంతలమై. శిద్ధాంత రంగులై చెలగుచు వెండెరి. అ
వత్తి వాంకి త్రైలాంకవని యిరుందు స్వవాంత్రునై తేటయిత్త్నె. యిది
అచిరవాంస్యమైన చైతన్యపూర్తి. తగినైన వర్ణ యిరులు తెవుగా
విభించిపంపించిన నెఘు. చవాంచె విశ్వాపాంన విని విని విచనము
న్ను. ఫలాంబించితే. అనంతమైన దివ్య దేవత వుయుతుక్ లఘ్వాం
బించిన ఫలవున్ను. సర్వ వేద ప్రారంకాంశాం(స్తు)ంబు సర్వప్ర
లవున్ను. సకల(వ్ర)తంబులు సలిపిన ఫలవున్ను. గలగుము
యిందుకు తప్పరాందు ధర్మ వెలనిబవుయితే యిదినిబవు
యిన్ని. వేదశాస్త్రాలు(ప) వూంకా వైతే యిది(ప) వూంకాము
యెన్ని. అదివాంరాం యికావుయాంతేక్ అఖిలాంత రత్నమిఅ
నెచిరుదుచె క్లితె యిది చెల్లిని. గంగానదిస్నాన పుణ్య ఫలంబులు
పాంరించిపాంవన వెళ్లితె యిది పాంవనమై(ప) చలిని. (బ)ద్దు
వంచమైన పరమపదంగనే వాంరికి. యిది పరమపదాంంబు
. ది. నివి దే నున్నె వాంరు అనంచింతురు. మతిల్లైనవాంరు

వీరప్పయ్య విరచితం

చిత్తంబున కైలాంసం బులుంచివాంరు ష్ంగాంధ్యాం వించిన మూంస పోదురు
గాంన వింాంతెు యిషు నిచ్చి తున్ననిరంతరము న్ను. సుగంధవాంసితమై
(గ)ంధరసపాంనంకె యిటు చలాం ప్రండెది. చూంపిచెప్పిన అర్థం అ
దకాం చేసు నెబ్బాం గాం(ప) త్వర్గ పరివాంర స్మృత వికిని. (గ)ంధ ప్రశ్నా
గలవాంరికి త్రైవల్యంకరతలాంవులతం అయ్యెని. యిాంక వ్యక్త
మిాంసెలు వ్యక్తిగాంన వ్యక్తిచ్చిత్త తెలాంప్రండె పరమాంనందం గలిని.
దిన్య సంతెలాంషాంలకు న్నసమ కెలాంచిన బాంబు. వివరం॥
(శ్రీ) వీర(బ) ప్ప గురవేనమః॥ భగవంతులు మహారేవాంరః
నిర్వి యిరుంచేసి. అనతి సలాంప్ప నన్నారు. అభి(ప్రా)యిరుంచిన
లేనలు. శుకవాంరెనం. [illegible] (ప్రా)ంతప్ప
కా(ర్తి) వస్త్ర కెలార తములు లాంరాం. భక్త జనంబు లాంరాం మెము
న్నైరహాంస్యంచెప్పు తలాం ప్రాక్తము. దే నిఘాంవ. వుతెలు
సుకెలవేది దేవరహాంస్యం చెప్పిన వాంరికి వాంరికో వు.
పాంలు గూంబ నెల్లి అబుక్ దాంల సంఖ్య లు నరకె తెలాం
వెయింవగలవు తెలిసెది. యిందుకు అనందించిన
లకు అంగవాంరమైన ఆత్మలో అనుకెలాంలపర్ర
మువాంగాం(గ)ంధము ఖంగాం వచ్చిన వాంతల్ లుపరవ
వరాంరంపలినేపలు కెలు అనిఛ్య యిరుంచాం తప్రండేక్
దదములగ్గురువు నిరాంపబుద్ధుల్నైవు ఖ్యాత బో విు
నవనె [illegible] వులాంలోదాంనకు చేరినారు. అము

జంగమురాల లక్షణం

కసతలిశితే దేవసాం(ప్ర)దాం యరుశ్చైనప్రరుషులు వారి విలంద
మూంశువాత్సల్యతగలదు. వారి నైరకి వేంపురాం వలశి నవ నిప్ర
స్త్రధి మె పుచ్చేనిమిత్త వైవారికి వర రూంపాలు చూంపిచెప్పినాను
యిది వస్త్రహాంలాం దవాం క్షేత్రైనపనికగలదు. ఆపని కగలిగి నప్పరా
తులు భైవ్రులప్పనార్లు. పది అవతార మూంర్తులు భైవ్రులైమె
న శిప్రన్నారు యాయితె ముర్తవైదాంత రహస్యములన్ను జ్ఞానసం
పదయిప్పుడు. యాలాంగ(గ)ంధ రూంపములుగాను వాంక్యసరళిగా
వచనగద్య పద్య(ప్ర)బంధవిశేషములుగాను. అనంత వేదములర
హస్యములున్ను వేదవల్లీనాంపుల యిదిరంబులైచ్చైటప్పుడు.
చటాంగంబుచేసి చిరుదుగద్య పద్య వశి(ప్ర)కాంశముల్యైని
మూంశుతెలియను నిరహస్యంబులు చూంపిచెప్పినాము. ఇదిగాంకే అ
బులరాంబువేధినత ప్లేవచ్చేటప్పుడు సాంధ్ర(గ్ర)ాలనుంచెము
శ్రీలకాంసలు ఋల్లినరీతులు. చిత్రాంబులయిన భూంతులు
మ్మంధులకురాంనబడెని. యిదిగాంతాం రణాంధ్రంశైరకే. మె
అవతరించినారము. మాంస వంచాంసులయినప్పరుషులు
వతరించివ్రన్నారం. యిందరం భూంలోకాం ననెవ్రన్నారం (ప్ర)
కంగాంప్రన్నారం. వాంరివాంరి స్ప్రరూంపాలు వాంరికే తెలియు
డాం నెనుమాంయిరు మర్శించేసినాము. వావు. చద్దిలువక్షా
చివాంరిని తమమన స్సునచేసినాంము. అదియరూలనింటురాం

రచ

శ్రీకృష్ణంర్యుల విరచితం

యరునా. వాంరు రూంశాంరణాజుస్మ్మలు అవ్రనం. ఆయితే యీం
కాంరణాగలంప్ర్యములు అయినది గనుక వాంరికి మూంపూ వాంరివ
రులకులతెలియరుకుండాం చేశినాము. గనుక దినదినము(గ)ం
ధసర శిరాం లాంనను సాంరముగవినవలెను. వాంరిని దూం
షించపనిలేదు. వారిని దూంషించుటనే పుమ్మముల భాంగు
ఖినదూంషించుటగాం మాంకుపనిలేదు. పుమ్మ దూంషించేనం
దులక్షైనాం వెలుములను పొంంచుకొనెను. అది తెలిసి తిరిగేది
యిందుకు సం. రము దివసనినర్లయింతం. అయినదితేటకాం
యును రాందుకు విలాంకు అనువలాంనముప్రట్టవద్దు. అవస్య(ర)
వచ్చెవుం. పొంచ్చురికగాంవ్రంటే మెము(ప్ర)కాంశము యీ:
కాంలాననుల. వ్రత్తప్రత ము యినద్ద్యనిగలిగిని. దానివెంబ
గాంనె పువారిశత్రు రూంప్ర గాంపునస్సునకాంనబడెగలది.
నివెంబడిగాంనత్యంతమ్మైవద్ధ్రిష్టదేవరోలు భూంలాంపినబడె భ:
ముల్యైని. సుజనకాంయరుంబులు నిజుపంతులుగాంప్రాంర
ఆపిమ్మట(ప్ర) పంచరభ్రసం అయ్యెని. అనెక(బ)ంపర్ల్కెశ
తరచాంధలనుభవించి ఆవెనుక(ప్ర) పంచజీవరాంశ్లకే
వారీగాంను. వ్రత్త్రప్రష్ఠనరకాంలువేప్ర వాంరివాంరికి తగినల
లయిత్రాము. గాంశకాంలతరిగాందు. యీం(ప్ర)కాంరం
యితె నిర్ఘయరుత్రైమూంరుచదరు. కాంరగాం పంచరాం(త్రి) క్షే

భంగమహాలక్ష్మాసం

(శ్రీ) మహాచైన్య సేవించెరు। చైత్ర దేవరోలుపరితాంపాలు మాని। మా
దర్శనవేళాంతు నైని(ధే)చిన పురుషులవనేపరమానందాన
వుందురు। మాంగాలరతులగాం వచ్చిన మునులు। ఛాంగవతులుభ తేప్పు
లువీరలందరికి న్ని। (శ్రీ) వారంరుదేవరోలుదరచి మానసమానంగా
వారికి సంపదలు సుగి। మానసమానులచేసుకొని। భగవత్సా
లించిధర్మంనాం లుగు పెందారాలం నడపగలము। దంరు రుస
త్రీ ... ము దానముపత తము తపస్స్యారాం జ్ఞానార్యాదికర్మద్
లు లు ఆచరింతురు। తన్నైనన్నై శ్వే శాం(ద) భాంతులు। తమత
మష్ట్ర ధర్మల ప్ర(ప) సేవం మానసకధాసల్లాపంబుల (ప్ర) వృ
ద్ధి చేచ్చు కొందురు। సంతత భాంతులుసహం గాను సత్యవంతు
లు ధము తమ స్వధర్మ సత్య గుణాను పొంది పాదకంగా నే
వుందురు। వీరాదట వేలము వీరాంతెరంగురాదా లువారున్న
నచెప్పులు కొచారవచ్చె ము। యిన్నైదప్పన్న వారికి యిప్పటు (గం)
ధం అంతా కధాసరస్తిగాం తాంగలదిగట్లుగాందెలిసేదికి యిది
మువరం రహస్య మైన పెంచ్చు వివరం। యిదినిర్మాణాంతప్ప
రాదు। ద్రైవం వాచించిన వాంక్యాలు వేదములు అటువంటు
వేయుని అంతఃకరణాను వుండవలెను। పట్టైసంపోరాంయున
ము(శ్రీ) మత్సకలచరాచరవ్యాదయుసదననివేశకనవ్య
రూపనిరూప్యలయిన। నిఖల(బ్ర)హ్మాండ దూంత్ప్లత్తికారణ(ప)

శేషప్పయవ్వి విరచితం

కారఘనతేజోమయులు మహా(త్మ్యా)తపసంతాంశులయినటు
ంగగాసంవర్తకకాంనువర్తకే। వేదవేదాంమకేర్త కేవీరశాఖే
దకమునాల(త్రే)నాచ(త్రే)వ(త్రా)రంభ వివాదపరివారకాపరమ
పురుషులయిన। భాంగవతకధాసల్లాప ఆలాప। ఆనంద
కందళితహృదయాంరవిందులైన। ఆత్మ(త)యాంనురూ
ప్ప్రలయిన। అభూతాంగాంది అఖిలయోగాంగధారకాని
ప్రగుణులయిన। తామాంరిగభగర్భకంపక్మెకెశోరంభులయి
ననిష్కల్మషనిధివిధానని(ర్వి)పరులయిన। నిగమాంతర
అస్పృగ్జన(బ్ర)హ్మజ్ఞమయాంతర్గలయినపరమరాంగం
(ధ)న్యములయిన్న వారు। తమదివ్యలీలావతారవి
దబుస్సధారకాసత్తనము న్నన్నై। భగవ(ద్రూ)పమోంపసంచె
కాంత్తవునవివర(ప్రాం)తము న్నన్నై। అపరకావివరణ
రకాభూంవినినెలవింతచిత్రపరమేష్టిపాలితమెము
బవిరుషిసాం(ప)దాంయుకేపరమనగరవాసులయి
న్నేషాంశభాంతులయిన। భూసురబాలలకుచిత్రం
(ప)రాజాంభునం। వీరాంకుచిదాంనందసిద్ధియోగకెలతొ
అరవిందవారకాఅంద్ర(త)యు(క్త)మ్యఅవిరకావిభే
నిచ్యోతిసయోగానందముసంభవించినట్లుగా। సం
చిపంపించినభాబువివరంవెలము చల్లవలకుచెల్లించె

జంగమ కాలజ్ఞానం

యీం చిత్రా మాలలలో కదలక వున్నావము, వున్నవారికి కురిచేసి చెప్పుతు
వున్నావము తెలిసి ఆనందించుకునేది. అది యెంమి అంటూరె బయిరులం
పంచకవముస్న తాళివిబుస్నా దితె లవములు, అయిదారింటను మును
ప్ర చెప్పిన వారి తోడె వారువముగ్నా రువముగ్గారి తెలం గూండా గొంప్పం
తెలం గూచుండె వుచ్చో గాలుస లుప్పచువుండుదురు. అదిగాకె అ
జ్ఞ పంచకవముస్న. ఆ జ్ఞార మాత పంచకవముస్న. అంగాదివత్యాది
పంచకవముస్న. కూండె కొంచవు గ్రామాలనుండి కెలవ్వె త్రికాల(శ)
వుజాస్తె యెయుధువము. తాంకపె తప్ప వగలవాని గూండి చెడి సెలుస్తు తాంవ్వం
దురు. యీం తీరు విలాఫంక్లోనె వుండశాం వారు శాస్త్రి. అనిమ
మ్ములదాం రెటందుకు పని లేమువిం వున్నది తాపస చిత్రనై పోయి
నవాంన నుకట్టులు కట్టు తూం వున్నారు. పూంర్వ నదీ తీరాన నుండి.
దేవంగాని వచ్చి పాడు చాంవిలో చెవి వెంతే సుకొని వుదకపానం శాం
యెకు బోయినట్టు వచ్చెన వున్నది. యిది యేమి అంటూరి వెమువిం
రువిలంపార వము సూన్నె అనువర్తించి నూండు కున్నది నములు వుంటు
విగాం. ఆనాండు కెలంరిచెరి వారి గూంర్చి నేర్చి కాంచి చూంచి చెడు
గువూంగాలు చిదువుయుడి చాంతలుడిగి దుడుకు వగలుడిగి అడిగితె
వున్న అర్థమువు చింతింపక దాంక పోతె పై వివరంగా సమర్పించి
యెరు ధులనై కదకినప్పుడు. నిలచి మతి శాం యెరు రాండెను. పివిచి భాషిం
పరాండెను. వలచి ధనిక రప చాండెను, మెనుకొప్ప షిమించరాండెను, సు వుమ్మి
వెరూంచింపరాండెను. చూంచి వలపింపరాండెను. యెలాం నద శంఖ్మ చె
ప్పరాండెను. మెలు బుయిరు వుందరాండెను. అయితె తోడు మెలు సంచేరి
రుచుకుంటె మెరపెట్టెది. దూరదేశ మూవిండె అపరాధ్దం.

శ్రీ కృష్ణ రాయ్య విరచితం

వెలుగు వెలుగుగాం పోయెకునాం వీరాయెమ్(రి) యెక్షంనవచ్చునను. అయినె
ఆతాంర దర్శనం(ప) తప్పు తురచ్చాం వాన కుపరిశె వించక పోతిరి.
ఆనంద పరిశ్చ ర్చంచారత అనుమతం బులచాంత అనాన్నపె
క్షుగాయీం వగల చాంత యెమువితె వియెంక పోయెకును. అప్పుడు
చెరికొలం రిదూంరి పలికితె వూండి వ్యకెలం పలలక లచాంంగములు
చెచ్చి వచ్చికెనుండ గలుగును. పరియెరుయెరూంన పత్రమోత్రి
వము పరవెలాం త్రిమయు గలుగును. నవనందిస్తా నారలు. ఆ తొమ్మి
దింట వున్నవుహం తర్తు శాంతాం వయూంట అనువర్తవుండు కను
క ఆ వయూండు జంగాంలు చెరి తూంరి పాంరి విలాంరి చెప్పి చెప్పి పెం
చ్చితె. వుంచి మోక్షము గలుగును. యీం(ప) యెలాం బునాంలు.
లాంగు నవున్నది. యుగ నుకాం దండెశాం కపోదు పెదంటె పెకపోదు
దంటె కాం కపోదు. నైచ్ఛరాం అంటై అన్ని అప్పుడె రాదు. వీం
మహాశాం వము సులు (గ)ంధ వివరం తెలిసి పరువశాం యెరురు
వవూంయెరు శ్రీ నిర్ణయూంలు విలాంను తెలియెరు వ్వదివ్వెలచా
తెలుసుకొలాం తెరు. చెప్పిన వివరం వెలచెప్పెకముస్సని లు
కవు దము తెలంగూండి మరువు చేసుక చెడి పోతున్నారు మ
యెరూండలు దప్పి తమూం వము చెడి పోతున్నారు మం(త) యెరు
లు వునెలాం వికారాలు దంచాం చారాలు. దత్తూరి వగలు
వుసత్రాత్యాలు. పెన(ప్ప) యెలాం బునాంలు. దయెలాం రవిం.
గాంలు. దండన పాలవిధాలు తప్పించుభాషలు. అం
దెవిశి వెల … కాలం వచ్చినది. మెవము వచ్చె మునిప్పి గారా